

ПРИОЗЕРСКИЙ

№ 21/457
27 мая 2016 года

Вестник

газета издается с 26.06.2004 года

I МАУСЫМ - ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАЛАЛАРДЫ ҚОРҒАУ КҮНІ 1 ИЮНЯ – МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ЗАЩИТЫ ДЕТЕЙ

Қымбатты балалар!

Жадыраған жаздың алғашқы күнінде өздеріңнің төл мерекелерің — Балаларды қорғау күні де келіп қалды. Бұл күн — балалардың әрдайым қамқорлықта болуын, ал үлкендердің олар үшін жауапкершілікте болуын еске салатын күн. Сондықтан еліміздің ертеңгі тірегі болатын сендердің болашақтарыңды баянды ету біздің парыз. Бұл — сендер үшін ең маңызды күн. Өйткені, ол өздеріңнің еншілеріңе тиген төл мейрамдарың болып есептеледі. Ендеше, осындағы барлығыңды мерекелеріңмен құттықтаймыз!

Қадірменді қала тұрғындары!

Балаларымыздың, тәрбиесі бесіктен басталатыны баршамызға аян. Мемлекетіміздің саясаты да алдымен балалардың дұрыс өсіп жетілуіне, тәрбиеленуіне үлкен көңіл бөлуде. Ол жұмыстардың барлығы бүлдіршіндеріміздің болашағы үшін. Сондықтан баршаныз отбасында бала тәрбиесіне ерекше мән беріп, оларды мейірімділікке тәрбиелеңіздер. Мұндай тәрбиенің біз үшін маңызы зор. Өйткені халықтар арасында бейбітшілікке берік ұстанған мемлекетіміздің осы бағыттағы абройы өте жоғары.

Ендеше балаларымыздың мерекесі құтты болсын! Әрбір отбасында балалар саны артып, еліміздің тұғырын биік ұстайтын бүлдіршіндеріміз өсе берсін!

Құрметпен;

Қала әкімі
Мәслихат хатшысы

Қ.Камзин
Б.Сәрсембеков

Дорогие ребята!

Примите самые теплые поздравления с замечательным праздником - Международным днем защиты детей!

Этот праздник приходится на первый день лета, когда природа щедро дарит солнечный свет и тепло, когда наступает радостная пора каникул. 1 июня – это не просто праздник, это еще одно напоминание об ответственности общества за судьбу каждого ребенка.

Уважаемые жители города!

Мы, взрослые, должны постараться, чтобы дети нашего города росли в атмосфере любви, заботы и понимания, чтобы они стали умными, здоровыми и по-настоящему счастливыми, мы должны помочь им поверить в свои силы, дать возможность реализовать свои таланты.

От всей души желаем Вам радости познания мира, бодрости и здоровья, хорошего летнего отдыха!

Пусть у вас будет много счастливых дней!

Пусть в каждом доме звучит детский смех и сияют улыбки!

С уважением;

Актив города
Секретарь маслихата

Қ.Камзин
Б.Сәрсембеков

БАЛАБАҚША – ТӘРБИЕ МЕН БІЛІМ ОШАҒЫ

Балаларды қорғау күні жаздың алғашқы айында – I-маусымда тойланады. Барлық балалар осы мейрамды жақсы көреді және асыға күтеді. Осы күннің басты мақсаты – планетамыздың ең кішкентай тұрғындарының мүдделері мен құқықтарын қорғау, өйткені оларды ренжіту және оларға қауіп төндіру оңай. Балалар әлемнің көптеген елінде қайғы-қасіретке душар болады, сондықтан қоғамның осы мәселені қарастыруы және балаларды ересектердің қателігінен қорғап қалуы өте маңызды. Өсіп келе жатқан ұрпақтың дамуына және рухани ағартушылығына қолдау көрсету, сонымен бірге олардың өмірін жарқын және қызықты ету керек. Балалар біздің болашағымыз.

Біздің қаламызда бүлдіршіндердің алаңсыз тәрбиеленуіне оңтайлы жағдай жасалған. Бүгінде қала бойынша алты балабақша жұмыс істейді. Соның бірі 2011-жылдың қазан айында Приозерск қаласының «Достық» балалар-жасөспірімдер шығармашылық орталығының жанынан ашылған «Еркетай» шағын орталығы. Мектепке дейінгі шағын орталықтың жұмысын ұйымдастыру туралы №89/1 бұйрық шығарылып, оның жұмысы нормативті-құқықтық құжаттар негізінде жүргізілуде. Шағын орталықта 4 топ жасасқан және сағат таңғы 07.30-дан кешкі 19.30-ға дейін жұмыс істейді. Барлығы 100 бала тәрбиеленуге арналған. «Балапан», «Күншұақ», «Жұлдыз» және «Құлышшақ» топтарында 2015-2016-жылғы I-тоқсан мен IV-тоқсан аралығында 100-ден 85-ке дейін бала тәрбиеленді. Топтарда қазақ балаларынан өзге – орыс, украин, эзирбайжан ұлттарының балаларынан сегіз бала тәрбие алуда.

Шағын орталықтың материалдық базасы балалардың тиянақты тәрбиеленуіне арналып жаңа

да, заманауи жиһаздармен, тұрмыстық құралдармен жабдықталған. Қазіргі кезде шағын орталық қажетті кадрлармен толық қамтылған. Мұндағы қызметкерлердің жалпы саны 23 болса, жай қызметкерлер құрамы 11. Балаларға қызмет көрсететін педагогтардың еңбек өтілі 2-11 жыл аралығын құрайды. I-психолог, I-ағылшын тілі пәні мұғалімі, 8 тәрбиеші осындағы бүлдіршіндердің алаңсыз және тиянақты тәрбие алып, алғашқы білім нәрімен сусындауы үшін аянабай қызмет етеді.

Шағын орталықтың материалдық базасы күннен-күнге жақсарып, топ бөлмелері мен дәліздерге жанадан стандарт орнатылуда. Жылу, ауа, жарық жүйелерімен толық қамтамасыз етілген. Барлық топтар ақпараттары бар стендтермен, жиһаздармен, ойыншықтармен, оқу құралдарымен қамтылған. Материалдық-техникалық база жеткілікті әдістемелік деңгейдегі оқу іс-әрекеттерін жүргізуге мүмкіндік береді. Мектепке дейінгі шағын орталық 2-5 жас аралығында дамытушы орталық негізінде құрылған. Күн тәртібі тәрбиеленушілердің психологиялық және жас ерекшелігін ескере отырып құрастырылған. Ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттерін оқыту, ұйықтау, 4 мезгіл тамақтандыру, қылдырту, ойнату балалардың жақсы дамуына әсер етеді. Топтарда табиғат бұрышы, қазақ-ұлттық бұрышы, көркемдік-эстетикалық, ойлау, сөйлеу орталықтары безендірілген. Тәрбиешілер топтарда жайлы жағдай жасауға тырысады. Олар өз жұмыстарында «Зерек бала» бағдарламаларына басшылық етеді. Оқу жылының басында шағын орталықтың жылдық жұмыс жоспары құрылады. Онда педагогтардың педагогикалық шеберліктерін жоғарылатуға бағытталған мерекелік іс-шаралар, ашық сабақтар, семинарлар, кеңестер, педа-

гогикалық кеңестер жазылған. Оқыту процесінде тәрбиеленушілер балаларды туған елдің табиғатымен, үлкендердің еңбегімен, еліміздің маңызды күндерімен таныстырады, Отанға деген сүйіспеншілікке тәрбиелейді.

Тәрбиеші төмендегі көрсетілген міндеттері бойынша жұмыс істейді: Баланың денсаулығы мен психологиялық жағдайын жасау; танымдық қабілетін дамыту; шығармашылық қабілетін дамыту; шығармашылық қиялын дамыту; коммуникативті дағдыларын дамыту. Оқу жылының басында құрылған жұмыс жоспары бойынша педагогтардың педагогикалық шеберліктерін жоғарылатуға бағытталған мерекелік іс-шаралар, кеңестер, педагогикалық кеңестер қарастырылған. Ата-аналармен жұмыс бойынша жоспарлар жасалады және ата-аналар жиналысы өткізіледі. Оқу жылының соңында шағын орталықтың барлық топтарының ата-аналарына жиналыс өткізу жоспарлануда, жазғы сауықтыру кезеңіне мерекелік іс-шаралардың жоспары құрылған.

Қазан айында шағын орталықта жаңа оқу жылына сәйкес «Алтын күз» ертеңгілік өткізіліпті. Күз мезгіліне байланысты қараша айында «Күз сыйы» тақырыбында әр топта балалармен бірге күзгі жапырақтардан гербарий жасалған. Күз мезгіліне орай ата-аналармен бірге «Алтын қолды ата-аналар» көрмесі ұйымдастырылған. Желтоқсан айында барлық топтар бірігіп «Тәуелсіздік тұғырымы» атты ертеңгілік өткіріпті. Жаңа жыл қарсаңында «Қош келдің Жаңа жыл!» атты әр топта ертеңгіліктер, қыс мезгіліне байланысты қаңтар айында балалардың өздері салған «Аязды өрнектер» көрмесі, ақпан айында өнерлі балалар арасында «Айгөлек» атты сауық кеші ұйымдастырылыпты. 8-наурыз Халықаралық аналар мерекесіне арналған «Айналайын анашым» атты ертеңгілік, «Асыл аналар мен әжелерге сыйлаймын» атты көрме, Ұлыстың ұлы күніне арналып «Қош келдің

Наурыз!» атты ертеңгілік өткен. Балалар өлең, тақпақтарын айтып, қазақтың салт-дәстүрлерін көрсеткен. Ертеңгілік соңында Ұлыстың ұлы күніне арналып жасалған наурыз көжеден дәм татқан. Мамыр айында барлық топтар бірігіп «I-мамыр халықтар достығы күні» атты ертеңгілік өткерген. Шағын орталықтағы өзге ұлт өкілдері әр тілде тақпақтар мен ән айтып, би билеген. Ұлы жеңістің 71 жылдығына байланысты «Отан үшін от кешкен аталар, соған ұқсап бақ» атты ертеңгілік өткізіліп, балалар ертеңгілікке толық қатысқан және өз өнерлерін көрсеткен. Былғы мектеп табалдырығын аттағалы отырған бүлдіршіндерімізге арнап «Мен мектепке барамын!» атты ертеңгілік те қызықты өтіпті.

Елімізде балаларды қорғау мен олардың тыңғылықты тәрбие және терең білім алуына барынша жағдай жасалуда. Мемлекеттің болашақ құрушыларына қалтқысыз қызмет етудің бар тетіктері мейлінше қоланылуда. Бұл ізгілікті іс біздің қаламыздағы балалар мекемелерінде де жалғасын тауып жатқандығынан жоғарыда баяндалған деректерден байқауға болады. Бүлдіршіндерімізді «Балаларды қорғаудың халықаралық күні» мерекелерімен құттықтап, зор денсаулық, бейбіт аспан, жарқын болашақ тілейміз біз де өз тарапымыздан!

Н.ҚЫДЫРМУРАТУЛЫ

Мемлекетіміздің тұғырлы тіректері

ЕЛБАСЫ ЖОЛДАУЫ – ЕЛ ТАҢДАУЫ

Бүгін міне, Қазақстан әлемнің төрт бұрышына түгел мәшһүр, ұлттық мемлекеттілікке тән барлық қадір-қасиеті мен рәміздерін қамтамасыз еткен мемлекет. Саяси егемендігіміздің іргетасы экономикалық жетістіктермен бекітілуде. Әлеумет әлденуде. Керуен жүріп, көш түзелуде. Ұлттаралық татулық пен халықтар достығы саяси тұрақтылығымыздың мәуелі мәйегіне айналып отыр. Тіліміз бен дініміз, мәдениетіміз бен әдебиетіміз жанданып, жаңарып жатыр. Егемендігіміз баянды, Тәуелсіздігіміз табанды болған, сөйтіп

алдымызға ұзақ мерзімді стратегиялық бағдарламалар қойып, жүзеге асыру жолында күні-түні еңбектеніп жатқан, ұлтымыздың рухани қуатын, қайыспайтын қара нардай қайратын, арыс алдаспандай сенім мен жігерін желдің жүзіне суарып, шындық жатқан осынау кезеңі – сол Ұлттық мемлекеттілік идеясының ғасырлар бойғы рухани күресінің заңды жемісі де, тарих алдындағы жеңісі де! Осы тұрғыдан келгенде Елбасы Жолдауының күн тәртібіне дер кезінде әрі өте орынды шығарылғаны еш күмән туғызбайды.

Жаһандық күрделі үдерістер, әлемдік геосаяси және геэкономикалық дағдарыстар, дүниежүзілік беймаза әлеуметтік, мәдени және діни ахуал – осының барлығы адамзат алдына шырмауы шым-шытырық мәселелер тудыруда. Қазіргідей көзді ашып-жұмғанша ертеңгі кешегіге айналатын заманда жайбасарлық жақсы нышан емес. Сондықтан да болар, Жолдаудың мұнша жылдам боларын ешкім де болжап-білмей қалғаны. Оның үстіне әңгіме ел мен жер үшін, Ұлттық мемлекеттілік пен ұлт үшін аса өзекті міндет пен мақсаттар төңірегінде қозғалып отыр. Ұлттық мемлекеттілігіміздің халықаралық абыройын әспеттейтін ЭКСПО-2017 кешеніне, көліктік-логистикалық, индустриялық энергетикалық және тұрғын үй инфрақұрылымдарын нығайтып, одан әрі қарай дамытуда. Батыс пен Шығысты жалғап, екі дүниенің саяси, әлеуметтік, эконо-

микалық, мәдени және рухани байланыстарының күрематтары болған Ұлы Жібек жолы өтетін Қазақстан үшін жол, транспорттық логистика мәселелері ерекше маңызға ие.

Айналып келгенде, аталмыш әлеуметтік-экономикалық салалардың баршасы – мемлекеттің, Ұлттық мемлекеттілігіміздің тұғырлы тіректері. Олардың әрбірі – Қазақ мемлекеттілігінің әлемнің ең дамыған 30 елінің қатарына кіру жолындағы ауқымды да абыройлы қадамдары. Жетістік - кенесе білген жерде, бірлік пен тірлік бар жерде. Солай болғанда ғана Елбасы өз Жолдауында атап көрсеткендей Жалпыұлттық идея - қазақтың Ұлттық Шаңырағы – Қазақстан құт пен берекенің, ынтымақ пен ырыстың ошағына айналмақ!

Приозерск қаласының
Әділет басқармасы

СОҢҒЫ ҚОҢЫРАУ АЛТАНАТЫ (репортаж)

Әр жылы мектептердегі ұстаздар қауымы мен оқушылар «Алғашқы қоңырауды» қандай қуанышпен күтіп алса, «Соңғы қоңырауды» да сондай көтеріңкі көңіл-күймен күтіп алары сөзсіз. Бұл күн әсіресе мектеп бітірушілер

үшін шынымен де шәкірттік өмірлеріндегі қоңыраудың соңғы сыңғырын еститін, көңілдерді қобалжытатын сәттері болып мәңгілік естерінде қалмақ. Төртінші сынып оқушылары болса жоғарғы сыныпқа көшеді. Өткен сәрсенбінің сәтті күнінің азанғылдық мерзімінде аспан алабулттанып, көл тараптан көктемнің соңғы айның салқын желі есіп тұрды. Қаладағы №2 мектеп оқушылары мен ұстаздары салтанатты жиын өтерден әлдеқайда бұрын жиналып алды.

Бұл күн жалпы мектеп ұжымы үшін де мерекелік шақ болатын. Мекелік шара басталғанға дейін алаңдағы түрлі-түсті шарлармен безендірілген мінберде мектеп туралы ән шырықалып, ата-аналар да жиналып, бір-бірлерін мерекемен құттықтап жатты. Аталмыш мектеп үшін бұл күннің тағы бір маңыздысы, 2008-жылы қазақ сыныбына барған оқушылардың биыл тоғызыншы сыныпты бітіруі еді.

Сағат тілі 9.00-ге жақындап қалғанда салтанатты жиынның құрметті қонақтары – қала әкімі Қайрат Амангелдіұлы Камзин, қалалық маслихат хатшысы Бекзат Мұқсинұлы Сәрсембековтерді қала әкімінің орынбасары Ботогоз Қазиева, білім бөлімінің басшысы Гуля Қасымова және мектеп директоры Қарлығаш Алтынбековалар күтіп алды. Салтанатты жиынды ашық деп жариялаған соң еліміздің әнұраны орындалды. Алғашқы құттықтау сөз қала әкімі Қ.А.Камзинге берілді. Әкім мектеп ұстаздарын, оқушылар мен бітірушілерді, ата-аналарды соңғы қоңырау мерекелерімен құттықтап, мектеп бітіріп жатқан түлектерге ізгі тілегін арнады. Салтанатты жиынға қатысушыларды мектеп директоры Қ.С.Алтынбекова құттықтап, 2015-2016-оқу жылындағы атқарылған жұмыстар, жеткен жетістіктер мен кеткен кемшіліктер жайында қысқаша баяндап, мектептен алғаш түлеп ұшқалы отырған 9-сынып оқушыларын айрықша құттықтады. Бұдан кейін мектеп директорының марапаттау туралы бұйрығын оқу ісінің меңгерушісі Анастасия Демидова оқып, мектептің үздік оқушыларына алғыс

хаттар табыс етілді. 4-сынып бітірушілері 9-сыныпты бітіріп жатқан аға-апаларына өздерінің жүрекжарды тілектерін жыр шумақтары арқылы жеткізді. Өз кезегінде бітіруші түлектер топ болып ортаға шығып билеп берді. 5-сынып оқушыларының құралған хор ұжымы әсем әнмен тарту жасады. Бітіруші түлектер алтын ұя мектебі мен ұстаздарына аранған тілектерін жырмен жеткізді. 6-сынып оқушылары да өздерінің құттықтауларын әуенмен білдіруді жөн көрді.

Мектеп бітіруші түлектердің мектеппен қоштасу сәтіне бағышталған «Школьный вальс» би көрінісі жиналғандарға ерекше әсер қалдырғаны анық. Кезек «Соңғы қоңырау» соғу салтанатына беріліп, қоңырау соғу құрметі 9 «г» сыныбы түлегі Исламбек Қонысбаев пен 9 «б» сынып түлегі Сабина Хазигалиеваға бұйырды. Бір қатарға сап түзеген бітіруші түлектердің орындауында мектеп әнұраны шырықалған соң қалыптасқан дәстүр бойынша, түлектер балалықпен қоштасу белгісі ретінде, арман-мақсаттары мен тілектері орындалсын деген зор үмітпен әуеге «арман-шарларын» ұшырды. Ортаға шыққан түлектер барлығы қосылып мектебіне, ұстаздарына деген алғыс-тілектерін хормен жеткізді.

Ұстаздардың, түлектер мен шәкірттердің жөне ата-аналардың көңілді әрі толқулы сәттеріне толы болған «Соңғы қоңырау» салтанаты өз ден-гейінде, жақсы ұйымдастырылған жағдайда өтті. Бұл керемет сәттің көпшіліктің естерінде ұзақ уақыт сақталары

сөзсіз!.. Биыл мектептің 55 жылдық мерейтойы аталып өтті, еліміз Тәуелсіздігінің ширек ғасырлық мерейлі мерекесі, Қарағанды облысының 80 жылдық, қаламыздың 60 жылдық мерейтойлары аталып өтетін мерекелі жыл

болып отырған кездегі бұл салтанаттың қала тарихының қоржынында сақталары хақ. Салтанатты жиын өтіп жатқанда жауған жауынды жиылғандардың жақсы ырымға жорып, «Алланың нұры жауды» деп жатқанына өзгелер «Әумин!» деп бет сипасты. Көңілді жұрт арасында күйіп берген жаңбырды да елемей, салтанатты жиын өз қалпымен жалғасын тапты.

Нұрғали ҚАРАБЕКТЕГІ,
газеттің арнаулы тілшісі

ПРОЩАНИЕ СО ШКОЛОЙ

Майским утром, на площади у гарнизонного дома офицеров прошел праздник «Последний звонок». Выпускники-девятниклассники попрощались со своей родной школой №2.

Последний звонок для девятиклассников совпал с 55 летним юбилеем старейшей средней школой №2 города Приозерска, в настоящее время официально называемой Коммунальным государственным учреждением. За свою многолетнюю историю, ведущую отчет со второй половины XX-века, школа выпустила из своих стен великое множество выпускников. Дала базовые знания не одной тысяче человек. Для каждого из них доброй памятью и ностальгическими чувствами в сердцах будут откликаться воспоминания о годах учебы в любимой школе и, ставших родными, педагогах.

С праздничным событием выпускников пришли поздравить высокие гости, в лице акима Приозерска Кайрата Камзина, секретаря городского маслихата Бекзата Сарсенбекова, заместителя акима Казиевой Ботагоз Ануаровны, также руководителя городского отдела образования, представителя правоохранительных органов Алии Курмангожиной. Руководство школы, возглавляемое директором КГУ Карлығаш Алтынбековой, вручило похвальные грамоты отличникам, а их оказалось 99 человек (!) Своим выступлением на сцене, в честь торжественного

встречали рукоплесканиями...

Свою лепту в праздник решила внести и погода, в середине представления благословив присутствующих теплым весенним дождем. Но вот и он быстро закончился, не испортив праздничного настроения. Никто из участников праздника и зрителей не покинул площади.

Акима Приозерска особо отметил отличившихся преподавателей школы и вручил Пернигуль Ержановой и Жанар Байманасовой денежные премии за личный вклад в общеобразовательный процесс.

Под занавес праздника девятиклассники исполнили вальс. Кружась в танце, каждый из них наверное думал о своем будущем, о том, что их ждет в дальнейшем. Многие из выпускников собираются продолжить образование в колледжах Караганды и Балхаша. Избран основными направлениями для учебы – медицинский и педагогический колледжи, а также технические образовательные учреждения. Несколько выпускников поедут в Алматы поступать в военные училища нашей республики.

Вот и завершается праздник «Последнего звонка». Летят в небеса разноцветные гелиевые шары и стаи голубей, символизируя открытие всех жизненных дорог для юношей и девушек Приозерска, обозначая новый этап жизненного пути, который начался для них с окончанием

события, отметился сводный хор пятиклассников (а после праздника, вся детвора Приозерска пела их песни во дворах своих домов!).

После недолгой вступительной части, состоящей из пожеланий счастливой будущей жизни выпускникам, началось основное действие, подготовленное и тщательно отрепетированное учениками школы и собственно героями праздника – выпускниками девятих классов.

Торжественно, попарно, держась за руки, выпускники прошли по площади. Всего четыре девятих классов, 71 ученик. Девушки в красивых вечерних платьях, а юноши - в цвет платьям рубахах с бабочками. Под зажигательную музыку они исполнили групповой танец, который назвали флэш-мобом.

Очень впечатлило зрителей выступление юных инспекторов дорожного движения ЮИДД. Одетые в красивое форменное обмундирование, в беретах и аксельбантах, ребята продемонстрировали присутствующим своё умение четкого строевого шага. Их мастерство отметили военные - представители войсковой части ВС РК № 44841. Юные инспекторы выполнили свою программу выступления и также четко, почти по военному удалились по своим юным дорожным делам. Вслед за ними наступила очередь четвероклассников. Они читали стихи, которые зрители

родной школы. Успехов вам дорогие выпускники и достижения намеченных целей!

Анатолий Имамбеков
Фото, Елены Прохазкиной

КАЗАХСТАНСКАЯ МОЛОДЕЖЬ О ПЕРСПЕКТИВАХ ТРЕХЯЗЫЧЬЯ

26 мая 2016 года в Службе центральных коммуникаций при Президенте Республики Казахстан состоялся брифинг на тему: «Прогрессивная молодежь выступила в защиту преподавания на трех языках. Ключевые ориентиры развития молодежи в Казахстане».

В ходе брифинга выступили Айдын Сабитов от «Конгресса молодежи Казахстана», Александр Тен от «Единой детско-юношеской организации «Жас Ұлан», Эрик Сагиев от Ассоциации предпринимателей г. Астана «Сары-Арка», Мержан Абылкас от «Альянса студентов Казахстана» и молодой преподаватель физики Казахско-турецкого лицея Асет Кабдиев.

Айдын Сабитов рассказал СМИ об обращении, инициированном ОЮЛ «Конгресс молодежи Казахстана». Идея обращения родилась у молодежи после выхода в свет негативных материалов об изменениях в сфере образования и науки.

Обращение в поддержку введения преподавания на трех языках в школах и вузах страны подписало более 300 тысяч казахстанцев. Под обращением подписались Конгресс молодежи Казахстана, Республиканский штаб молодежных трудовых отрядов "Жасыл ел", Ассоциация стипендиатов "Болашақ" и многие другие.

"Не обязательно быть министрами или учеными, чтобы осознавать огромную важность знания в наше время международного английского языка. Это понимает каждый молодой гражданин Казахстана! Как и то, какие перспективы открывает владение тремя языками. Новому поколению строить будущее Казахстана, и нам небезразлично чему и как учиться сегодня, чтобы завтра быть на одном уровне с передовой современной молодежью мира!" - говорится в обращении.

При этом, как отметил Айдын Сабитов, «молодые люди понимают опасность старшего поколения и многих родителей. Они боятся, что дети не успеют освоить всю программу, что забудут государственный язык. Но мы лично уверены, что у подрастающего поколения все получится. Мы боимся другого, мы боимся, что отстанем от развития всего мира».

Конгресс молодежи Казахстана - это Республиканская молодежная организация, созданная в 2002 году по инициативе Главы государства - Н.А.Назарбаева. Это - самая

крупная сеть молодежных организаций страны, объединяющая более 100 молодежных объединений.

Позицию молодых предпринимателей на брифинге выразил Эрик Сагиев. «Я вынужден платить зарубежным специалистам только за знание языка. Хотя с удовольствием принял бы молодых казахстанцев», - заявил Эрик Сагиев.

Мержан Абылкас возглавляет Альянс студентов Казахстана, на данный момент самую крупную студенческую организацию Казахстана, основанную в 2005 году по инициативе активных студентов. Миссией организации является создание условий для эффективной реализации интеллектуального, творческого, духовного, инновационного потенциала студенческой молодежи Республики Казахстан. Во время брифинга Мержан Абылкас высказал предложение от имени молодежи: «Нужно привлекать для работы сельской местности молодых людей, отучившихся за рубежом по «Болашақу». И не просто работали в селах, но и сделали свой вклад в развитие региона, привлекли туда инвестиции».

Асет Кабдиев, преподаватель физики в КТЛ города Астаны, выступил на брифинге от лица молодых учителей Казахстана. Спикер, опираясь на свой практический опыт, рассказал о трудностях, возникающих в обучении казахстанских школьников, не владеющих английским языком. «Казахоязычным школьникам не на что надеяться на международных олимпиадах. У нас есть юные гении физики, которые владеют только казахским языком, но проблема в том, что задачи международных олимпиад готовятся на английском языке и переводятся только на русский. Соответственно, казахоязычные ребята проигрывают на таких соревнованиях просто по причине непонимания задач».

Александр Тен в своем выступлении подчеркнул и на своем примере продемонстрировал важность изучения и развития государственного языка.

«Подрастающему поколению нужно дать доступ к достижениям мировой науки, нужно развивать международный динамичный опыт. Указанная реформа предоставляет равные возможности молодежи, обучающейся в сельской и городской местности. Будет расширяться сфера знаний ребят, владеющих языком», - сказал Александр.

Мемлекеттік тіл – тірегіміз

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДІ ДАМУ ТҮДІСІН БІР САЛАСЫ – ОНОМАСТИКА

Ономастика атаулардың шығу, қалыптасу жайын тексереді. Ол зерттеу нысанына қарай топонимика, антропонимика, этнонимика, астрономимика, зоонимика, теонимика, фитонимика секілді түрлерге бөлінеді. Топонимика географиялық атауларды зерттесе, антропонимика кісінің аты-жөнін, тегін, лақап, бүркеншік есімдерін қарастырады. Қазақ тіліндегі әйел есімдері гүл, күн, ай, сұлулық, асыл тастармен байланысты болса, ерлер есімі батыр, бек, би, құл, мырза, хан есімдерімен, сан есімдермен бірікте келуімен ерекшеленеді. Араб, парсы тілдерінен енген есімдер де (Жамал – сұлу, Абдолла – құдайдың құлы, Нәзипа – таза, پاک) кездеседі. Этнонимика ел, ру аттарын, астрономимика (космонимика) аспан әлемі, жұлдыз, планета атауларын, зоонимика жануар, фитонимика өсімдік, теонимика құдай аттарын, рухтар мен мифтік түсініктерге байланысты атауларды тексереді.

Ономастика негізінен халықтың этнографиясымен тығыз байланыста қаралып, басқа халықтармен жүргізілген тарихи, мәдени қарым-қатынастың сыр-сипатын танытады. Ономастика қазақ тілінде ғылым ретінде соңғы 20 жыл ішінде дами бастады. Жер, су атаулары біздің тарихымыздың айғағы. Өткеннің ізі сайрап жатқан жеріміз талай заманның жаңғырығын осы атаулар арқылы бізге жеткізгені анық. Бүгінде егемен ел болып, қабырғамыз қатайған кезде сол жоғымызды іздей бастадық. Дәлірек айтқанда, ел болып ата-бабамыздан қалған тарихи топонимикамызды қайта қалпына келтіру ісіне кірісуді бастадық.

Ұлттық ономастиканы дамыту олардың нормативтік құқықтық қамтамасыз етілуімен тікелей байланысты екені сөзсіз. Қазіргі кезде ономастикалық жұмыстың нормативтік құқықтық базасын тәуелсіздігіміздің алғашқы жылдарында дайындалып, бекітілген нормативтік құжаттар құрап отыр. Еліміз тәуелсіздігінің алғашқы жылдарындағы жағдаймен қазіргі жағдай бірдей емес. Үкіметтің 2005-жылғы 21-қаңтардағы № 45 қаулысымен мақұлданған «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік ономастикалық жұмыс тұжырымдамасы» да өз қызметінің шегіне жетті деп

айтуға болады. Сөздің токетері, ономастика саласындағы түйткілді мәселелердің шешімін табуға оң ықпал ететін, осы салада мол тәжірибе жинаған елдердің үлгісіне сүйеніп дайындалған «Қазақстан Республикасының ономастика туралы» жаңа заңы қажет.

Ономастиканың құрамдас бөлігі болып саналатын көше атауларын ретке келтіру де қоғамның назарынан тыс қалған емес. Елбасының тікелей бақылауындағы «электронды үкімет» ақпараттық бағдарламасын енгізіп, толыққанды жұмыс істеуін қамтамасыз ету бүгінгі күннің өзекті мәселелерінің бірі екені сөзсіз. Осы бағыттағы ономастика саласы бойынша басты міндеттердің бірі – «Мекенжай тіркелімі» ақпараттық жүйесінің қалыпты жұмыс істеуін ұйымдастыру. Бұл мәселеде біздің қаламызда атқарылып жатқан бірқатар жұмыстар бар екенін айта кеткеніміз абзал. Қаламызда барлығы болып 34 көше бар. Кеңестік дәуірде Приозерск қаласы негізінен ресейліктер тұратын жабық қала болып, көшелерінің атауы 100 пайыз орыс тілінде аталған. Негізгі орталық 7 (20,5%) көшесінің, 2 мектептің атаулары 2011-жылға дейін қазақша атауларға ауыстырылды. Одан кейін мораторий жарияланып, көше аттарын ауыстыру уақытына тоқтатылды. Қазіргі уақытта да мораторий жалғасуда. Бұл шара аяқталған соң тағы басқа да көшелер атауларын ауыстыруға бағытталған жоспарлар бар екен. Бүгінгі күнге дейін тұрғындардан атаулары моральді тұрғыдан ескірген 10 көшені қайта атау бойынша ұсыныстар келіп түскен. Мораторий аяқталғаннан соң бұл бағыттағы жұмыс жалғасын табатын болады.

Басты назардағы мәселенің бірі – көрнекі ақпараттар мен жарнамалардың ахуалын қадағалау мен реттеу. Көрнекі ақпаратты, барлық жарнамалық өнімдерді тіл заңдылығына сай кестендіру мақсатындағы жұмысты қолға алса дұрыс болар еді деп ойлаймыз.

Нұрғали ҚАРАБЕКТЕГІ,
газеттің арнаулы тілшісі

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ

23-24 мая помощник Президента – Секретарь Совета Безопасности Республики Казахстан Нурлан Ермакбаев принял участие в VII-й международной встрече высоких представителей, курирующих вопросы безопасности.

Данное мероприятие проводится по инициативе Совета Безопасности России в столице Чеченской Республики – городе Грозный с участием представителей около 80 государств и международных организаций.

В повестку дня встречи были включены вопросы развития международного сотрудничества по противодействию международному терроризму и религиозному экстремизму, нелегальной миграции, а также мер, принимаемых на международном и национальном уровнях по обеспечению информационной безопасности.

В выступлении руководителя казахстанской делегации был сделан акцент на важности международного продвижения

инициатив Главы нашего государства, выдвинутых в сентябре 2015 года на Саммите ООН по противодействию насильственному экстремизму. Была подчеркнута необходимость взвешенного освещения в СМИ тематики терроризма и экстремизма, не допускающая излишней романтизации и героизации радикальных деятелей.

В ходе пребывания в Грозном Н.Ермакбаев провел переговоры с исполняющим обязанности Главы Чеченской Республики Рамзаном Кадыровым, Секретарем Совета Безопасности РФ Николаем Патрушевым.

Также был проведен ряд рабочих встреч с руководителями делегаций государств, участвовавших в мероприятии, в том числе, с членом Политбюро – секретарем Политико-юридической комиссии ЦК Компартии КНР Мэн Цзяньчжу, советником Президента Исламской Республики Афганистан по национальной безопасности – главой Совета национальной безопасности ИРА Мохаммадом Ханифом Атмаром и др.

Легализация

МҮЛІКТІ ЖАРИЯ ЕТУ БОЙЫНША ЕНГІЗІЛГЕН ӨЗГЕРІСТЕР

2015 жылғы 29 қарашада 2015 жылғы 13 қарашадағы № 400-V Қазақстан Республикасының Заңы қолданысқа енгізілді, ол Заңмен мүлкті жария ету бойынша жүргізілетін акцияның талаптарына өзгерістер енгізілді.

Өзгерістер жария ету рәсімдерін елеулі дәрежеде оңтайландырады, сондай-ақ жария ету субъектілері үшін қосымша кепілдіктер енгізілді.

Мәселен, мүлкті жария ету бойынша акция жүргізу мерзімі 2016 жылғы 31 желтоқсанға дейін ұзартылды.

Әкімдіктердің жанындағы комиссияларда иелену құқығы тиісінше рәсімделген Қазақстан Республикасының аумағындағы жылжымайтын мүлік жария етіледі. Қазақстан Республикасының аумағындағы, сондай-ақ одан тысқары жерлердегі өзге мүлік тұрғылықты жері бойынша не мүлктің орналасқан жері бойынша мемлекеттік кірістер органына арнайы декларация ұсыну жолымен жария етіледі.

Жария етілетін мүлктің құнынан 10% мөлшердегі алымның Қазақстан Республикасынан тысқары орналасқан мүлікке қатысты ғана

төленетіні туралы норма сақталды. Бұл ретте шетелде орналасқан, сенімгерлік басқаруға берілген мүлкті (траст) жария ету мүмкіндігі қосымша ұсынылған.

Сонымен қатар, өзгерістер енгізілгенге дейін шетелде орналасқан жария етілген мүлкті сату кезінде 10% алым төленетін еді, бұл ретте сату құнына толық көлемде табыс салығы салынатын. Енгізілген түзетулермен шетелдегі жария етілген мүлкті сату кезінде қосарланған салық салу жойылған.

Атап айтқанда, жария ету рәсімі мемлекеттік кірістер органына декларация беру жолымен бұрын тіркелмеген мүлкті (ғимараттар, құрылыстар және т.с.с.) тіркеуге не оңтайландырылған тәртіппен тіркеу деректерін (жер телімінің мақсаты және т.с.с.) өзгертуге мүмкіндік береді. Жария етілген ақша мен мүлік салық салу мақсаттары үшін кіріс болып танылмайды және тиісінше табыс салығы салынбайды.

Дүйсенов Б.Т.,
Приозерск қаласы бойынша
мемлекеттік кірістер басқарма
басшысы

СРОКИ ЛЕГАЛИЗАЦИИ ИМУЩЕСТВА ПРОДЛЕНЫ В КАЗАХСТАНЕ ДО 31.12.2016 ГОДА

Согласно закону РК «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам амнистии граждан Республики Казахстан, оралманов и лиц, имеющих вид на жительство в Республике Казахстан, в связи с легализацией ими имущества» сроки легализации имущества продлены в Казахстане до 31 декабря 2016 года.

Закон направлен на продление срока легализации, совершенствование и стимулирование процедуры легализации.

Согласно внесенным изменениям оставлена только легализация недвижимого имущества, находящегося на территории Казах-

стана и права на которое не оформлены. В части остального имущества на территории республики легализация будет проводиться через декларирование в органах государственных доходов без уплаты сбора.

Что касается имущества за пределами страны, легализация будет проводиться также через подачу деклараций в органы государственных доходов с уплатой сбора в размере 10%. При этом стоимость имущества определяется лицом самостоятельно.

Струментова Н.М.,
руководитель отдела экономики
и финансов города Приозерск

ҚАЛА ТҮРҒЫНДАРДЫҢ НАЗАРЫНА
Қарағанды облысында жер мәселелері бойынша тәулік бойы жұмыс істейтін облыстық Call-орталық жұмыс атқарады. Облыс азаматтары мына телефон номерлеріне: (7212) 56-89-59, 56-88-90 сұрақтарын қоя алады.

ВНИМАНИЮ ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА
В Карагандинской области действует областной круглосуточный Call-центр по земельным вопросам. Граждане области могут задавать свои вопросы, по телефонам: (7212) 56-89-59 и 56-88-90.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ «НЕКЕ (ЕРЛІ-ЗАЙЫПТЫЛЫҚ) ЖӘНЕ ОТБАСЫ ТУРАЛЫ» КОДЕКСІНЕ СӘЙКЕС НЕКЕ ҚИЮДЫ (ЕРЛІ-ЗАЙЫПТЫ БОЛУДЫ) МЕМЛЕКЕТТІК ТІРКЕУ ТӘРТІБІ ТУРАЛЫ

Тіркеуші органдар неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеуді Қазақстан Республикасының Әділет министрлігі белгілеген нысан бойынша некеге отыру (ерлі-зайыпты болу) туралы бірлескен жазбаша өтініштің негізінде жүргізеді.

Неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеу некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың тілегі бойынша Қазақстан Республикасының аумағындағы кез келген тіркеуші органда жүргізіледі.

Некеге отыру (ерлі-зайыпты болу) туралы өтініш тіркеуші органға некені (ерлі-зайыптылықты) мемлекеттік тіркегенге дейін бір ай бұрын беріледі.

Некені (ерлі-зайыптылықты) мемлекеттік тіркеуді некеге отыру (ерлі-зайыпты болу) туралы бірлескен өтініш берілген күннен бастап бір ай мерзім өткен соң тіркеуші орган жүргізеді.

Мерзімнің өтуі өтініш берілгеннен кейінгі келесі күннен басталады және келесі айдың тиісті күні бітеді. Егер осы күн жұмыс күні болмаса, онда одан кейінгі жұмыс күні мерзімнің аяқталған күні болып есептеледі.

Неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеу уақытын тіркеуші орган некеге отыруға (ерлі-зайыпты болуға) тілек білдірген адамдардың келісімі бойынша тағайындайды.

Некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың бірлескен өтініші бойынша тиісті құжаттармен расталған (дәрігерлік-біліктілік комиссиясының жүктілік туралы анықтамасы,

денсаулық жағдайы туралы анықтама, басқа да ерекше мән-жайларды растайтын анықтамалар) дәлелді себептер (жүктілік, баланың тууы, тараптардың бірінің өміріне тікелей қатер төнуі және басқа да ерекше мән-жайлар) болған кезде тіркеуші органның бастығы неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеу орны бойынша бір ай өткенге дейін некені қиюға (ерлі-зайыпты болуға) рұқсат етеді не бұл мерзімді ұзартады, бірақ ол бір айдан аспауға тиіс.

Мерзімді қысқарту уақыты әрбір жеке жағдайда нақты мән-жайларға байланысты айқындалады.

Некеге отыру (ерлі-зайыпты болу) туралы өтініш беру кезінде:

1) Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын немесе шетелде уақытша болатын Қазақстан Республикасының азаматы жеке куәлігін не паспорттың; шетелде тұрақты тұратын Қазақстан Республикасының азаматы - оның шетелде тұрақты тұратын Қазақстан Республикасының азаматы ретінде есепке алынғаны туралы шетелдегі консулдық мекеменің белгісі бар Қазақстан Республикасы азаматының паспорттың ұсынады; Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетелдік, шетелдіктің Қазақстан Республикасында тұруға арналған ықтиярхатын ұсынады. Қазақстан Республикасында уақытша болатын шетелдік Қазақстан Республикасының ішкі істер органы берген Қазақстан Республикасында уақытша тұруға рұқсат ететін құжатын ұсынады; Қазақстан Республика-

сында тұрақты тұратын азаматтығы жоқ адам тұрғылықты жері бойынша тіркелгендігі туралы Қазақстан Республикасы ішкі істер органдарының белгісі бар азаматтығы жоқ адамның куәлігін ұсынады. Қазақстан Республикасында уақытша болатын азаматтығы жоқ адам оның жеке басын куәландыратын, өзі тұратын елдің құзыретті органдары берген және Қазақстан Республикасының ішкі істер органдарында белгіленген тәртіппен тіркелген құжатын ұсынады.

Басқа мемлекеттің аумағында тұрақты тұратын шетелдік, азаматтығы жоқ адам жеке басын куәландыратын құжаттарды ұсынумен қатар олардың мәтінінің нотариатта куәландырылған қазақ тіліндегі немесе орыс тіліндегі аудармасын беруге тиіс.

Егер некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдар (адамдардың біреуі) ауыр науқастануы салдарынан немесе басқа да дәлелді себеп бойынша тіркеуші органға келе алмайтын жағдайда, неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеу оның үйінде, медициналық немесе өзге де ұйымда некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың қатысуымен жүргізіледі.

Тіркеуші органның лауазымды адамы:

1) некеге отыруға (ерлі-зайыпты болуға) тілек білдіргені туралы берілген өтініштерді жария етеді;

2) некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдарға болашақ жұбайлардың құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді;

3) некеге отыруға (ерлі-зайыпты болуға)

келісімді және жұбайлардың таңдаған тегі туралы шешімді анықтайды;

4) неке қиюға (ерлі-зайыпты болуға) кедергінің жоқ екендігін анықтайды;

5) мемлекет атынан неке қию (ерлі-зайыпты болу) туралы белгіленген үлгідегі куәлікті тапсырады.

4. Неке қиюға (ерлі-зайыпты болуға) кедергі болмаған кезде азаматтық хал актілерін жазу кітабына некеге отыратын (ерлі-зайыпты болатын) адамдардың қолы қойылған және тіркеуші орган бастығының қолтаңбасымен және елтаңбалы мөрмен бекітілген неке (ерлі-зайыптылық) туралы жазба енгізіледі.

5. Егер неке қиюға (ерлі-зайыпты болуға) кедергі келтіретін мән-жайлардың бар екенін растайтын айғақтары болса, тіркеуші орган неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеуден бас тартады.

6. Тіркеуші органның неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) мемлекеттік тіркеуден бас тартуына сот тәртібімен шағым жасалуы мүмкін.

Неке қиюды (ерлі-зайыпты болуды) салтанатты жағдайда мемлекеттік тіркеу некеге отыратындардың (ерлі-зайыпты болатындардың) тілегі бойынша тіркеуші органдардың арнайы жабдықталған үй-жайларында не арнайы осыған арналған мемлекеттік неке сарайларында жүргізіледі.

Б.Малаева,

Приозерск қаласы әкімі аппаратының АХАТ қызметінің басшысы

ИНФОРМАЦИЯ ПО ОКАЗАНИЮ СОЦИАЛЬНОЙ ПОМОЩИ ЛИЦАМ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ

В соответствии с Законами Республики Казахстан от 13 апреля 2005 года «О социальной защите инвалидов в Республике Казахстан», от 11 июля 2002 года «О социальной и медико-педагогической коррекционной поддержке детей с ограниченными возможностями», от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан», с Правилами оказания социальной помощи, установления размеров и определения перечня отдельных категорий нуждающихся граждан города Приозерск, утвержденными решением Приозерского городского маслихата от 25.06.2014 года №34/238, отделом занятости и социальных программ продолжается работа по оказанию государственной поддержки лицам

с ограниченными возможностями.

Решением XXXIV сессии Приозерского городского маслихата Карагандинской области от 25 июня 2014 года № 34/239. (Зарегистрировано Департаментом юстиции Карагандинской области 11 июля 2014 года № 2680), при отсутствии возможности обучаться в общеобразовательных школах дети-инвалиды по заключению медико-педагогической консультации, воспитание и обучение получают на дому. Возмещение затрат производится на 1 ребенка за счет средств местного бюджета 4 МРП в квартал.

Согласно индивидуальной программе реабилитации инвалидов предоставляются протезно-ортопедические средства, сурдотифлосредства, обязательные гигиенические

средства, услуги индивидуального помощника, санаторно-курортное лечение и средства специальной передвижения.

По решению местных представительных органов предоставляется помощь в денежной или натуральной форме отдельным категориям нуждающихся граждан в случае наступления трудной жизненной ситуации, а также к памятным датам и праздничным дням.

В ходе проведения благотворительных акций оказывается натуральная и материальная помощь инвалидам, в том числе детям инвалидам, из различных источников. В праздничные дни (День защиты детей, День инвалидов) из местного бюджета оказывается материальная помощь.

Кроме того, Ассоциацией предпринимат-

елей ежегодно организовываются благотворительные обеды с развлекательной программой и с вручением подарков детям-инвалидам.

Ежегодно Программой занятости населения предусматривается трудоустройство людей из числа целевых групп, в т. ч. инвалидов. Кроме того, обеспечивается временная занятость инвалидов путем участия их на общественных работах.

Установлена квота рабочих мест для инвалидов в размере трех процентов от общей численности рабочих мест и созданы социальные рабочие места.

К.Мынбаева,

Специалист по социальной работе Отдела занятости и соцпрограмм

Қоғамға төнген қасірет

БІЗДІҢ ҚОҒАМДА СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ОРЫН ЖОҚ

Тәуелсіз еліміздің экономикасының дамуына кедергі келтіретін, қоғам дертіне айналған мәселелердің бірі – сыбайлас жемқорлық. Үлкен әлеуметтік қасірет болып табылатын ол саяси даму тұрғысынан бір-біріне ұқсайтын әлемдегі барлық елдердің қай-қайсысын да қатты алаңдатып отыр.

Сыбайлас жемқорлық ұлтымның қауіпсіздігіне, еліміздің халықаралық беделіне, азаматтардың конституциялық құқықтары мен бостандықтарына елеулі нұқсан келтіретін қауіпті құбылыс. Сондықтан да онымен күресті тек заң қызметкерлері ғана жүзеге асырады деп бойымызды аулақ салмай, бірлесіп күресу баршамыз үшін маңызды іс.

Сонымен қатар сыбайлас жемқорлықпен пәрменді күресу үшін халықтың құқықтық сауатсыздығын жою, құқықты түсіндіру жұмысының деңгейі мен сапасын арттыру керектігінің маңызы зор. Халық өзінің құқықтарын, өздеріне қарсы қандай да бір құқыққа қайшы іс-әрекет жасалған жағдайда қандай іс-қимыл қолдану керектігінің нақты жолдарын толық білулері қажет. Кез-келген өркениетті қоғам үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес ең өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Сыбайлас жемқорлық мемлекетті ішінен жоюдың бастамасы мен жетістіктерді жоққа шығаратын, ұлттық қауіпсіздікке қауіпқатер әкелетіндігі күмәнсіз. Сондықтан да Қазақстан Республикасының мемлекеттік

саясатының негізгі басымдықтарының бірі болып осы зұлымдықпен күресу болып табылады. Осыған байланысты ҚР АШМ АӨК МИК Приозерск қалалық аумақтық инспекциясының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» жөніндегі іс-шаралар жоспары әзірленген. Сонымен қатар, сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқық бұзушылықты болдырмау үнемі назарда ұсталып келеді. Аталған бағытта атқарылып жатқан шаралардың басты мақсаты – мемлекеттік органдардың және азаматтық қоғам институттары қызметін үйлестірудің тиімділігін арттыру жолымен қоғам өмірінің барлық салаларында сыбайлас жемқорлық деңгейін төмендету. Сыбайлас жемқорлық – адамдардың қоғамның демократиялық бастауларына, заң мен шындыққа, сайып келгенде билікке деген сенімін әлсіретеді.

Елбасы Н. Ә. Назарбаев «Қазақстан жолы-2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауында сыбайлас жемқорлыққа қарсы жана стратегияны қалыптастыру және іске асыруды жалғастыру - аса маңызды міндет екендігін атап көрсеткен болатын. Бұл сыбайлас жемқорлықпен күресудің маңызды қыры. Елбасының бүгінгі таңда алға қойып отырған міндеті мен талабы да осы. Олай болса қоғам, оның әрбір мүшесі болып жемқорлықпен күрес жүргізуіміз қажет.

Е.Н.Бекмурзин,

ҚР АШМ АӨК МИК Приозерск қалалық аумақтық инспекциясы басшысы

КОМИССИЯ ПО ЗЕМЕЛЬНОЙ РЕФОРМЕ ПРОВЕДЕТ ВЫЕЗДНЫЕ ЗАСЕДАНИЯ В РЕГИОНАХ

Выездные заседания Комиссии по земельной реформе пройдут на следующей неделе в Акмолинской области. Об этом сообщил первый вице-премьер РК Бахытжан Сагинтаев в ходе третьего заседания специальной комиссии по земельной реформе, передает корреспондент Zakon.kz.

«Мы уже обсудили здесь все, что планировали обсудить. После сегодняшнего обсуждения можно будет выезжать, чтобы обсудить все вопросы с населением, услышать мнения людей и собрать их предложения, а потом их систематизировать. Поэтому, если вы не против, следующие заседания предлагаю провести в регионах. Это не значит, что будет выездное заседание в полном составе 75 человек. Мы можем разделиться на группы и выезжать в разные регионы», - предложил Б.Сагинтаев. По словам вице-премьера, одну из групп он возглавит сам.

«Необходимо составить график, и возможно, удастся в июне провести выездные заседания в 4-5 областях. После этого нужно

собраться в Астане, посоветоваться и продолжить выезды в регионы. В августе можно будет приступить к подведению итогов, и внести свои предложения, выработанные с учетом мнения граждан» - сказал он.

Вице-премьер предложил начать с северных областей - провести выездные заседания группами, затем встречу с членами общественных советов.

источник: www.zakon.kz

Актуально

ЗҰЛМАТ ЖЫЛДАР ЖАҢҒЫРЫҒЫ

Оқырман, мамыр айының соңғы күнінде өз отбасыңыздың тарихын есіңізге түсіріңіз. Онда әділетсіздік пен қуғындаудан жапа шеккендер бар болуы сөзсіз. Өйткені 31 мамыр – саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні. Қазақ елінде бұл зұлматтың жалыны шарпымаған отбасы жоқ та шығар?.. 1997-жылы ҚР Президентінің Жарлығы бойынша 31-мамыр – саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні болып жарияланды, ал, ҚР үкіметіне жыл сайын 31-мамырда саяси қуғын-сүргін құрбандарына арналған іс-шаралар әзірлеп өткізу тапсырылған. Он тоғыз жыл бойы қазақ жұрты осы күнді ерекше құрметпен атап өтіп келеді. Елімізде қуғын-сүргін құрбандарына арналған күн белгіленіп қана қоймай, түрлі жобалар жүргізілуде. Мәселен, тәуелсіздік жылдары 146,5 мың күносіз жазғырылған отандасымыздың аттары жазылған 14 «Аза кітабы» жарыққа шықты. Заңнамаға сәйкес, 340 мыңнан астам заңсыз қуғын-сүргінге ұшыраған азаматтар ақталды. Ұлты мен діні, тілі мен діліне қарамастан, мыңдаған адамдар, тоталитарлық жүйенің диірменіне түсіп, өзгеше ойлағаны үшін күносіз сотталып, туған жерлерінен аяусыз айдалып, түрмелерде жазықсыз көз жұмды. Бүгінгі жас ұрпақ үшін, азат, тәуелсіз Қазақстанның әрбір азаматы үшін оларды еске алу және есте сақтау қасиетті парыз.

Менің туған жерімде, ата-анам тұрған ауыл Өтемұрат деп аталады. Бұл өз дәуірінде, өзінің адал еңбегімен мал жинап, ерен байыған Өтемұрат деген атамның атына қойылған мекен. Байлығының асқандығы соншалықты, ауылында үлкен ас бергенде суы ащы құдықтың суын тұщыту үшін 40 нарга теңдетіп науат алдырып, құдыққа салдырыпты деген аңыз бар ел арасында. Сол Өтемұрат атамды да кәмпескеге ілініп, итжеккенге аударып кеткенін Өтемұрат байдан немере келіні Үкіш әжеміден естіген едім бала кезімде. Мыңғыртып мал айдып, айналасындағыларды жұмыспен қамтыған атамыздан қалған жалғыз тұяқ – немересі Қайырбек Әжібекұлы да атасының еңбеккер, кісіге артық сөзі жоқ, өз шаруасына мығым, пысық

кісі еді. Сол зұлматта қазақтың қаншама білімді, оқымысты, ұлтжанды азаматтары қынадай қырылып кеткенін ұмытуға бола ма?

Олар және олардың ұрпағы аман болғанда, бәлкім, қазақ қоғамындағы зиялылық пен ұлтжандылық ұғымдарының мазмұны қазіргіден ерек болар ме еді?! Олар деп отырғанымыз сол 19-ғасырдың соңы мен 20-ның басында сөз ұстаған, жол бастаған білімді азаматтар. Олар деп отырғанымыз сол қылышынан қан тамған жылдарда «казак» сөзін қаймықпай айта алған ерлер. Олар деп отырғанымыз салты мен санасына, дәстүрі мен ғұрпына берік отбасылар. Олар деп отырғанымыз – қазақтың қанында ғана бар ұлылықты, дархандықты, даралықты сол заманға жеткізген қазыналы буын еді. Қалай десек те, сол кезде саясаттың қанды қолынан қаза болғандардың арасында осалы жоқ еді... Ия, осалы жоқ болатын. Ай мен күннің аманында жарты ғасырдан астам уақыт бойына қасақана қырғын көрген қазақ саны мен сапасын жоғалтқан еді... Айта кетейік, деректерде 1927-53-жылдары Қазақстан бойынша 125 мыңнан астам адам қуғын-сүргінге ұшырағаны айтылған. Олардың 25 мыңы атылды. Ал, бірінші ашаршылық 1921-22 жылы 1 миллионнан астам халықты жалмаса, екінші ашаршылықта 2 миллион үш жүз мың адам қырылды. Осы сол қырғын сол кездегі қазақтың жартысынан астамына ояп әкелген болатын.

Қазақстандағы тұңғыш репрессия 1928-жылдан басталды. Өйткені 1925-ж. Қазақстан өлкелік партия комитетінің 1-хатшысы болып келген Ф.И.Голощекин республиканың саяси-экономикалық және әлеуеттік жағдайымен танысқаннан кейін «Қазақстанға Ұлы Қазан революциясының ешқандай ықпалы болмады, сондықтан мұнда «Кіші Қазан» революциясын жасау керек» деген теріс қорытындыға келіп, республикада репрессиялық шаралар жүргізе бастайды. Ол ең алдымен ескі зиялыларға ауыз салады. Солардың ішінде қазақстандық Ә.Бөкейханов, Ж.Ақбаев, Ә.Ермеков т.б. болды.

1937-38-жылдары құрбан болған: «Алашшыл» Ә. Бөкейханов, А. Байтұрсынов, Х. Досмұхамбетов және т.б. большевиктер Қазақстанда құрылуына ат салысқан халықшыл: С. Сейфуллин, Н. Нұрмақов, І. Жансүгіров, Б. Майлин және т.б., түркішіл Т. Рысқұлов, Н. Төреқұлов, С. Қожанов және т.б. олардың көздерін көріп, тағылымын бойларына сіңірген жаңа «Қазақшыл» азаматтар келді. Қазақ халқының қазіргі руханиятын осы «нағыз қазақшыл» азаматтар құрады, ал, 40-шы жылдардың екінші жартысынан жаппай белең алған Сталиндік репрессияларының үшінші кезеңі тікелей қазақ руханиятына бағытталғаны, тіпті, көзге басылады. Себебі, қазақшылдар саяси тұрғыдан өзге көзқарастарды ұстанбаған, тек қандайда болмасын руханияттың дінін құрайтын тіл, әдебиет және тарих саласында қызмет атқарған азаматтар. Репрессияларға қазақшылдардың тарихи шындықты ашық зерттеп, айтып, дәріптеулері себеп болды. Ал, ол ақиқаттар, қазақ халқының тәуелсіз ел болғандығын, теңдессіз тарихы, әдебиеті және өркениеті бар ұлт екенін көрсетті. «Ұлы державалық мүддені» қорғаған сырты социалистік, кеңестік, ал, ішінде «ұлы державалық шовенизм» үстемдік құрған заманда қазақшылдардың бұл істері қылмысқа парапар еді. Рухани тұрғыдан ең ауыр тиген соққы осы үшінші саяси-қуғын кезеңі болды.

Ең сорақысы сол, әліпті таяқ деп білмейтін бір атамыз Лениннің суреті басылған газетке темекі орап тартқаны үшін «Халық жауы» атанып, сотталып кеткен. Өліп қалған ешкіні сойып алып, жегені үшін менің атам да жазаға тартылған. Өз еңбектерімен жинаған көзге көрінер малы барлар жаппай кәмпескеге ілініп, тұяғын қалдырмай сыпырып алғандықтан, шаруа баққан ел жаппай ашаршылыққа тап болғанан ата-әжелерімізден есітін өстік. Шийттей бала-шағасын ашықтырмау үшін адамдар суыр, тышқан, тасбақа және жерде өсетін көсік, кәреней, қоянтобық, кеурекпен қоректенуге мәжбүр болған. Нанның тапшылығынан малға берілетін күнжараны отқа қақтап жеген талай жандар, ісіп-кеуіп жан тапсырған екен.

Көктемде өсетін бидай тектес қарамесек деген шөп талай жанды ажалдан арашалап қалғанын еске алып отыратын әжем марқұм. Біздің ата-әжелеріміз, ата-аналарымыз осындай қолдан жасалған зұлматтың тезінен өтіп, ажалы жоқтығынан аман қалған.

Ауыр заманның азабына шыдап, аман қалған жандардан қазіргі ұрпақ өсіп-өнді. Осынау қиямет күнінен өткендердің, бейәжал бақилық болғандардың әруақтары риза болуы үшін және бүгінгі ұрпаққа сабақ, тағылым, ғибрат болуы үшін оларды еске алу, рухтарына құран бағыштау, тарих сахнасында қалдыру – мына біздің парызымыз хәм қарызымыз болмақ!

Нұрғали ҚАРАБЕКТЕГІ,
газеттің арнаулы тілшісі

АЙМАҚТЫҢ ӘСЕМ БАС ҚАЛАСЫ

Қарағанды – бұл Қазақстанның ірі индустриялы-өндірістік, ғылыми және мәдени орталық. Қала аты осы маңайда көп өсетін қараған өсімдігінен шықты деп есептелінеді.

Қарағанды өзінің қала мәртебесін 1934-жылы 10-ақпан айында алды. Бүгінгі күні, халық саны бойынша, Қарағанды – Қарағанды облысының ең үлкен қаласы (559 200 адам) және Қазақстан бойынша Алматы, Шымкент, Астана қалаларынан кейінгі төртінші орында. Қарағандыда көмір шығару бойынша ірі кәсіпорындар жұмыс істейді, сонымен қатар машина салу, металл өңдеу және тамақ өндірісінің кәсіпорындары бар. Қалада көлік және байланыс кәсіпорындары көп. XIX ғасырда қала орнында ештеңе болған жоқ. 1833-жылы Аппак Байжанов атты шабан бала көмір тапты деген аңыз-дастан бар.

XIX ғасырдың аяғында орыс көпестерімен, содан француз және ағылшын кәсіпкерлерімен көмір шығару басталды. Кеніштерде Үлкен Михайловка, Тихоновка, Зеленая балка және Новоузенка поселкелерінің тұрғындары істеді. 1930-жылы белсенді көмір шығару қайта басталды және келген жұмыскерлер мен олардың жанұялары үшін үйлер салыну басталды. Содан кейін, Майкұдық, Новая Тихоновка және Пришахтинск поселкелері салынды, оларда қайта келген жұмысшылар және мамандардың негізгі массасы тұрды. Бұрынғы поселкелерде де тұрғын көбейді. Қорытындысында, 1934-жылы Қарағанды поселкесіне қала мәртебесі берілді, ал Қарағанды көмір бассейні Бүкілкеңестік құрылыс болып атанды. Тарихқа жүгінсек, Қарағанды «Қарағандыпрошахт» және басқа институттардың негізгі пландары мен жобасына сәйкес жоспарлы және ретті салынды. Жобаларды дайындауда жақсы дайындығы бар сәулетшілер және конструкторлар жұмыс жасады. Мәскеулік сәулетшілермен қаланың бірінші жоспары жасалды. Жаңа қала 300 мың тұрғынға болжанды. 1960-жылдардың аяғында Қарағандының тұр-

ғындары 300 мың адамнан көп болды. Сәулетшілер мен қала салушылар кем дегенде 600 мың адамға есептелген жаңа негізгі жоспар керектігін түсінді. Жаңа негізгі жоспардың басты идеясы ескі қала мен жаңа қаланы қосатын бірегей қала құру болды. 1980-жылдары Қарағанды қаласын тұрғындары 600 мың адамнан асып түсті. Қаланың өзі де кеңейді. Келесі он жылдық басқа қалаларға да сияқты, Қарағандыға экономиканың барлық салаларында дағдарысты болды, соның ішінде қала салу. Жаңа ғасыр басталуымен қалада қайтадан құрылыс басталды: қаланы салу бірінші жоспарында қарастырылған басты көшелер қалпына келтіріліп жатты, тұрғын үйлер, мәдени және әкімшілік мекемелер реконструкцияланды, қазіргі эстетика ережелеріне сәйкес жаңа сауда орталықтары салынды, жаңа саябақтар салынды.

Осы күндері Қазақстанның орталық бөлігін құрайтын Қарағанды облысы – елдің жүрегі және қалай өзінің аймақ көлемімен, этникалық әртүрлілігімен немесе тарихи мұрағатымен және солай өзінің өнеркәсіптік пен шикізатты шамасы бойынша оның маңызды бөліктерінің біреуі. Қарағанды облысы – минералдарымен және шикізатымен бай аймақтық және өнеркәсіптік шама бойынша ең ірі облыс. Бұл ірі индустриалды орталық. Өзінің экономикалық, мәдениетті, ғылыми шамасы, инфра құрылымы бойынша облыс Қазақстанның бірінші орында. Теміржол байланысы облысты ТМБ, Германия, Қытай елдердің қалаларымен байланыстырады. «Сары-Арқа» халықаралық әуежайы Ресей, Германия, Араб Әміратына және басқа елдерге тікелей сапарларды қамтамасыз етеді. Қарағанды облысы арқылы Алматы мен Қазақстанның басты қаласы – Астанамен қосатын автомобильдік жол өтеді. Қарағанды облысы Сары-Арқа дала кеңістігінде еркін және кең жайылған. Облыстың аймағы Қазақстанның сирек шоқысының биік орталық бөлігінде орналасқан. Шығыстағы Қарқаралы тауларынан бастап батыстағы Теңіз көліне дейін, солтүстіктегі

Қарағанды облысының құрылғанына 80 жыл

Ишим өзенінен оңтүстіктегі Шерубайнұра су қоймасына дейін орысшаға аударғанда «Желтй хребет» білдіретін, ертеден қазақ халқы «Сары-Арқа» деп сырға толы атын берген кең кеңестік жайылған. Облыстың климаты – тым континенттік: жаз ыстық және құрғақ, қыс аз қарлы, бірақ қатты желді және боранды. Жазғы күндерінде температура 37 градусқа дейін көтеріледі. Ең суық ай-қаңтар. Аяздар 40 градусқа дейін болады. Облыста екі жүзден астам үлкен және кіші өзендер бар. Облыстың басты су тамыры – Нұра өзені облыстың шығысынан батысқа қарай ағым Орталық Қазақстанның ең үлкен көлдердің біреуі Теңізге қосылады. Оңтүстік Қазақстанда Балқаш деген ең үлкен көл бар. Оның ерекшелігі мұнада, шығыс жағында су тұзды, батыс жағында су тұзсыз. Қарағанды облысы аймағында ертедегі Жібек жолдың солтүстік тарауы болған деп тарихта айтылған. Тарихи бұл аймақ сауданың тамыры болды, Қазақстан мен басқа елдердің экономикалық және мәдениетті қарым-қатынастардың жолы.

Қазақстан – көп ұлтты және көп дінді егемен мемлекет. Қарағанды қаласында мұсылмандар, католиктер, православдық христиандар, лютерлер және дінді құдайға сенгендер мен деноминациялар татулықта және бірлікте өмір сүріп жатыр. Құдайға құлшылық етуі мұсылмандық мешітте, Свято-Введендік православдық соборында, қасиетті Иосифтың католиктердің соборында және церковьтік сәулеті еуразиялық стандартқа сәйкес келетін басқа мәдениетті құрылыстарда өтеді. Қаланың оңтүстік-шығысында жаңа католиктік кафедралдық собордың құрылысы жүріп жатыр. Көзді қуантады «Абзал», «Халық», «Электроника әлемі», «City Mall» сауда үйлері, «Достар-Алем», «Алатау», «Мерей» қонақ үйлері, теміржол вокзалы, әуежайы, «Шахтер» орталық стадионы. Қазақстанның Тұңғыш Президентінің қаласы. 1935 жылы Самарканд поселкесі қала мәртебесін алды. Жаңа қаланы Теміртау (Железная гора) деп атады,

өйткені мұнда Қазақ металлургиялық зауыты өзінің жолдамасын алды, халық Қазақстандық Магнитка дейді.

Карметкомбинатта Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев сталевар болып өзінің еңбек қызметін бастаған. Теміртаулықтар осыны мақтаныш етеді. Мемлекет Басшысы Қарағанды облысына қызметтік сапарымен келгенде арқашанда Теміртау қаласына соғайды, Қазақстандық Магнитканың еңбек ардагерлерімен және жастарымен, Қарағанды металлургиялық институтының студенттерімен кездеседі. Ұлы Отан соғысы кезінде Теміртауда эвакуацияда танымалы ресейлік композитор-өлеңші болуға тағдыр жазған Шура Пахмутова анасымен бірге болды. Александра Пахмутова фортепиано класы бойынша оқыған балалар музыкалық мектебі бар Теміртау металлургия қаласына деген махабатын өзінің жүрегінен мәңгілікке сақтады.

Далиып жатқан Сарыарқаның кең төсінен өзіндік орнын ойып алған әсем қаланың жыл санап көркейіп, жайнап, жанарып өсіп келе жатқаны көз қуантады. Қаламыздың мектеп бітірген жас өрендері туған қаласының орта-арнаулы және жоғарғы оқу орындарында білім алып, көпшілігі қаламызға білікті маман болып оралуда. Бүгінде қызмет пен еңбекке араласып кеткен жас мамандардың көпшілігі Қарағанды оқу орындарының түлектері. Қарағандының медицинасы мен білім беру жүйесіне бүгінде өзге өңірлер қызыға қарайды. Әсіресе медицинаның нейрохирургия саласы мықты дамығандықтан, ТМД және бұрынғы көптеген социалистік мемлекеттерінен осы сала мамандары келіп, тәжірибе алып отырады. Біздің аймағымыздың бас қаласының мерейлі мерекесіне орай аудандар мен қалаларда арнайы іс-шаралар өткерілуде. Біз де мұндай игілікті істен тыс қалмауымыз керек.

Н.ҚЫДЫРМҰРАТУЛЫ

Қ А Р А Ғ А Н Д Ы

Ассалаума-әлейкум, Қарағанды,
Атың сенің әлемге тараған-ды.
Бауырмалдық ниетің сондай ыстық,
Тартып жатсың қойнына бар адамды.

Тым әріден бастадың өміріңді,
Еңбектегі қыздырып көріңді.
Қара алтын саналған байлығың бар,
Жарты әлем алады көміріңді.
Болдың әннің әуені, жыр арқауы,

Елдің бәрі өзіңе құмартады.
Сарыарқаның сарабал ордасысың,
Көз ұшында құба бел құбартады.

Сірә, бұғып жақсы сөз жатады ма?
Қанық қазір дүние атағыңа.
Елім, жерім, - деп келген оралманның,
Айналдың ғой негізгі Отаныңар.
Қалды артта зұлматтар, ғазауаттар,
Қапылыста мәрт болған қазанаттар.

Қандастарың құрметтеп қарсы алуда,
Енірген елім деп, азаматтар.

Қабыл болсын дейміз ғой, ел тілегі,
Іске ассын шынайы ер тілеуі.
Қуанышта осындай жыр оқылып,
Өн шырқалып, домбыра шертіледі.
Сәлем, саған, көмірлі Қарағанды!
Гүлдендіріп, көгертші заманамды.
Қасиетің Питердей қазақтағы,
Сондықтан да атағың дараланды.

Қалалардан көбейсін қатарласың,
Алда болсын әрдайым атан басың.
Бауырыңа сағалап кіріп жатқан,
Оралмандар сенің де отандасың.

Қарағанды дегенде, Қарағанды,
Жаным талай шет жүріп жараланды.
Қазағымды қалғыған оят енді,
Бәйгеге қос, қызу қан аламанды.

Нұрғали ҚАРАБЕКТЕГІ

БОКСТАН ҚАЛАЛЫҚ БІРІНШІЛІК ӨТТІ

Приозерск қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі 2016 жылдың 19 – 21 мамыр күндері аралығында «Достық» балалар - жасөспірімдер шығармашылық орталығында Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 25 жылдығына және Приозерск қаласының 60 жылдығына арналған 1999-2000, 2001-2002, 2003-2004, 2005-2006 және 2007 жылы туған жасөспірімдер және 2003 жылы туған қыздар арасында «Бокс» спорт түрінен қалалық ашық біріншілік өткізді.

Жарысқа Қарағанды облысының қалалары мен аудан-дарының 227 спорт-шысы қатысты. Атап айтқанда біріншілікте Қарағанды, Балқаш, Абай, Те-міртау, Сәтпаев, Жанарқа, Нұра, Сортировка, Қарқаралы, Ақтау, Сары Шыған және Приозерск командаларының жас спортшылары бақ-тарын сынады.

Біріншіліктің қорытындысы бойынша жалпы командалық есепте 3 орынды – Қарағанды

қаласының, 2 орынды – Балқаш қаласының және 1 орынды Приозерск қаласының ко-мандалары жеңіп алды. Жарыстың ең жас қа-тысушысы Сәтпаев командасының мүшесі – Берікжақы Айсұлтан марапаттау қағазымен және бағалы сыйлықпен марапатталды.

Жеңіске деген жігері үшін номинациясы

бойынша қыздар арасында Жаңа – Арқа командасының спортшысы – Сариева Айша және ұлдар арасында Сары Шыған командасының мүшесі – Глеуқұл Рустем марапатталды. Біріншіліктің ең үздік боксшылары болып қыз-дар арасында Қарағанды командасының спортшысы – Амиранова Камила және ұлдар арасында Абай командасының мүшесі – Чес-нов Владимир таңылды. Бұл спорт-шылардың барлығы марапаттау қағазымен және бағалы сыйлықтармен марапатталды. Әділ төрелік еткендері үшін номинация-сында рингтегі реферилер: Алибай Садуахасов және Ұлан Смагулов марапаттау қағазымен және бағалы сыйлықтамен мара-патталды.

Приозерск қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі

Гибрат

АРТТА ҚАЛАТЫН ӨЛМЕЙТІН СӨЗ...

Ісі қазақ баласының ішінде Абайдың өлеңдері мен қара сөздерін оқымаған адам жоқ шығар-ау деп ойлап жүретініміз. Өкінішке қарай ондайлар бар екен. Бар болғанда да, қарапайым адам емес, жоғары білімді адамдардың арасында Абайды оқымағандарын есітіп, қарным ашып қалды. Оның ішінде М.Әуезовтің «Абай жолы» да бар. Басқа-басқа, мұғалімдердің де арасында табылады екен. Ісі мұсылман құран сүрелерін қалай білуі тиіс болса, Абайдың сөздерін ісі қазақ білуі тиіс деп ойлаймын. Абайдың әр сөзі, әр өлеңінде терең мағына, тағылымды, ғибратты мән жатыр. Оны оқығанда ой тереңіне еріксіз сүңгіп кетесің. Абай сөздерінің әрбірі мақал-мәтелге бергісіз. Оны баланың тілі шыға бастағаннан айтып, үйретіп, ұғындырып отырсақ, сол баладан жаман адам шықпаса мен кепіл. Абай сөздері қазақ үшін құранмен тең болмаса да, одан кем емес!.

Хақим Абайдың сөзі қайда айтылмайды.

Мақалдай болып кеткен мағыналы тіркестері өмірдің түрлі жағдайларына дөп келіп тілімізге тиек болып жатады. Қолына домбыра ұстап өлең айтқан ақын немесе ақ қағазды сиялап қалам тартқан қайбір қазақ қайтыс бола қалса, жақын-жанашырларын, «өлді деуге сия ма ойлаңдаршы, өлмейтұғын артына сөз қалдырған», – деген Абай атамыз...» - деп жұбатамыз. Онымызға ағайын көңілі жұбанар мүмкін, Абай көңілі жұбанар ма? Ақиқат ащы әрине. Ендеше, Абай айтқан «өлмейтін сөз» қандай сөз болды екен?

Абайдың осы жайлы өлеңіндегі толық шумаққа көз жүгіртейік:

«Көп адам дүниеге бой алдырған,
Бой алдырып аяғын көп шалдырған.
Өлді деуге сия ма ойлаңдаршы,
Өлмейтұғын артына сөз қалдырған» – дейді.

Сонда қалай? Дүние кұғанды қоя тұрып, сөзбен, жазумен, рухани мұра қалдырумен

ПОЧЕМУ ГЕННАДИЙ «GGG» ГОЛОВКИН – САМЫЙ КРУТОЙ ПАРЕНЬ НА ПЛАНЕТЕ

Геннадий Геннадьевич Головкин. Зверь с востока. Действующий чемпион Мира по версиям IBF, IBO, WBA (Super) и WBC в среднем весе. Если коротко — чемпион Мира в среднем весе. Пока Сауль Альварес не докажет обратного.

За свою профессиональную карьеру 34-летний казахстанский боксёр провёл 35 боёв, в которых одержал 35 побед (32 — нокаутом). Также GGG может похвастаться «золотом» Азиатских Игр и «серебром» Олимпиады-2004. Головкин вышел на профессиональный ринг в 2005 году, заранее подготовив серьёзное любительское резюме — 345-5.

Геннадий Головкин родился 8 апреля 1982 года в Караганде. Он был одним из четырёх братьев в своей семье. Отец работал шахтёром, мать — ассистенткой в химической лаборатории. Его старшие братья, Вадим и Сергей, которые и привели его в секцию бокса, служили в советской армии и по-гибли при невыясненных обстоятельствах-вах.

За плечами Головкина — история супергероя Marvel. Или что-то подобное, также заслуживающее появления на большом экране. Следующий абзац нужно прочитать голосом, которым озвучивают трейлеры к фильмам.

«В мире, где чемпион в супертяжёлом весе, несмотря на его беспорный кулачный талант, постоянно болтает и устраивает шоу, в мире, где парень, защищающий титул чемпиона UFC так опрометчиво бросается на соперника, что невольно задаёшься вопросом: „А понимает ли он вообще концепцию единоборств?“, есть один парень, который готов драться в одиночку — это самый крутой парень на планете, настоящий монстр в среднем весе — Геннадий Головкин», — говорил о нём эксперт НВО Макс Келлерман.

Человек, с которым все бояться драться С 2010 года Головкин регулярно завоевывал хотя бы один титул чемпиона Мира. 17 следующих друг за другом боёв за пояс он выиграл досрочно. С того самого года 18 парней также обзавелись поясами чемпиона Мира в

разных версиях, однако с Головкиным согласились драться лишь двое. У GGG был почти на мази бой с Энди Ли, однако Геннадий был вынужден отменить его из-за смерти отца. Но 17 человек всё же оставались, однако они предпочли не пересекаться с казахстанской машиной.

С момента своего дебюта в США 1 сентября 2012 года Геннадий победил больше претендентов из сильнейшей десятки, чем любой другой действующий боксёр. Ешё больше впечатляет то, что ни один из них не слышал финального гонга. Головкин побил шестерых: Лемье, Мюррея, Гила, Маклина, Проксу и Росадо.

Головкин никогда не падал на настил в своей профессиональной карьере, однако, если честно, его защита оставляет желать лучшего. Он «кушает» слишком много ударов соперника, однако складывается впечатление, что они только подпитывают его.

Головкин — единственная настоящая звезда в боксе, которой чужд обман и закулисные игры. GGG считается одним из самых красивых спортсменов, но внутри ринга он превращается в кирпичную стену с железными кулаками и разбрасывает соперников направо и налево. Конкретный парень, самый крутой парень из Казахстана впереди планеты всей.

по материалам Balls.ie, перевод Sports.kz. (перепечатано с сокращением)

айналыс дей ме? Нақты қалай? Абай сөзін діннен бөліп қарастырудың қиянат һәм бос әуре екенін есті оқырман жақсы біледі. Ал, дінде бос сөз жоқ. Оған нақтылық тән. Онда адам өлгеннен кейін (ораз, намаз, зекет секілді өз құлшылық амалдары тоқтағаннан кейін) соңынан мынадай үш амалының сауабы үнемі барып тұрады делінген: Бірінші — мешіт, медресе салу, құдық қазу, жол салу секілді көпшілік үнемі пайдаланатын іс істеу, соған адал еңбекпен тапқан ақшасын салу. Екінші — салихалы ұрпағының, яғни, Құран танытып, намазға үйретіп, тақуалыққа баулыған балаңның, неременнің қылған дұғалары. Үшінші — Алланы ұлықтайтын, Алланың адамзатқа түсірген қағидаларына сай өмір сүруге жетелейтін пайдалы ілім, мағыналы сөз қалдырсаң, сол сөзді кім тұтынып пайдаланған сайын сіздің есіміңізді еске алып, сізге сауабы барып тұрмақ екен. Яғни, сіз өлгенмен, салған мешітіңізге кірген жамағаттан баратын сауап өлмейді, балаңызды тақуалыққа тәрбиелегендегі ісіңіз үшін оның сізге жасаған әр дұғасының сауабы өлмейді және қалдырған ілім сөзіңіздің, құдықтан су ішіп, жолмен жүрген халықтың

ырзалықпен айтқан алғысы мен сауабы өлмейді. Қанша көп пайдаланса, сонша көп сауап жетпек. Өз амалдарың тоқтаған, (өлген) бірақ, дұрыс сөзіңіздің амалы (сауабы) өлмек емес. Ендеше, түсінікті. Абай айтқан өлмейтін сөз — осы!

Басында айтады, «көп адам дүниеге бой алдырған, бой алдырып аяғын көп шалдырған» — деп. Бұл екі жолда көп адамның бұл дүниелік іспен ғана айналысып, сонда да алқып-шалқып бақытқа жетпей, көп қиындыққа тап болатынын баян етеді. Себебін үшінші, төртінші жолда көрсетеді. Өлмес нәрсенің қамын ойламауынан дейді. Яғни, Абай адамның тірліктегі айтқан жақсы сөзін ғана емес, ел-жұртқа пайда келтіретін істерін де меңзеп отырғаны. Жалған дүниенің қызығына мастанып кетпей, нағыз дүниеде алдымыздан шығатын сауапты да ойлай жүргеніміз абзал-ау дегенді естен шығармай-ықшы!..

BNews.kz материалдарын жеке мақсаттан басқа, кез келген жағдайда пайдалану кезінде BNews.kz web

Н. ҚЫДЫРМҰРАТУЛЫ

БІЗДІҢ СҰХБАТ

оқылғанын жөн санайды. Алайда, бұл да міндетті түрде сол уақытта оқылсын деген сөз емес. Нәпіл намаздарды оқуға рұқсат етілген кез-келген уақытта оқуға болады.

Қажет намазы қалай орындалады?

—Ардақты Пайғамбарымыздың (с.а.у.) үйретуі бойынша: Қажет намазын оқитын кісі алдымен толыққанды дөрет алады. Одан кейін қажет намазын оқымаққа ниет етіп, екі немесе төрт рәкәт әдеттегідей намаз оқиды. Екі жағына сәлем беріп, намазын аяқтағаннан сон «Әлхамдулиллаһи раббил ʿәләмин» деп Аллаға мақтау айтады. Пайғамбарымызға салауат айтады. Салауаттың кейін қажет намазының дұғасын оқиды. Қажет дұғасынан кейін: Алладан сұрағысы келген тілегін сұрайды.

ЕСКЕРТУ: Аллаға жасаған дұғасының қабыл болатынына іштей сенуі шарт. Қабыл болмайтын шығар деген күмән болмауы тиіс. Өйткені ардақты Алла елшісі дұға еткеннен кейін дұғаның қабыл болатынына іштей сенуді үйретіп, «дұғам қабыл болмай жатыр» деп асығудан тыйған.

—Сауалымызға тиянақты да, түсінікті жауап бергеніңізге алғысымыз шексіз! Амандық, саулық, ісіңізге береке тілейміз! Сәждеге бас қойып, ораза ұстайтын жамағатымыз көп болғай!

Н.ӨТЕП

«ҚАЖЕТ НАМАЗЫ» ДЕГЕН НЕ?

Құрметті Дәуіт мырза! Мұсылман қауымының асыға күткен қасиетті Рамазан айына санаулы күндер қалды. Жамағаттың ауыз бекітуге дайындығы қалай деп ойлайсыз?

Алхамдулиллаһ, жыл санап ораза тұтушылар қатары өсіп келеді. Кейін қарай жылжитын ораза күндерінің салқын кезеге жақындауы да ораза тұтамын дейтін жұртқа ыңғайлы бола бастады. Намазға жығылып, бес парызын өтеуге деген елдің ықылас-ниеті қуантады. Бұны жұма намазына келушілердің көптігіне қарап байқауға болады.

Қарапайым жұрт бес уақыт намазын оқып жүргенмен, басқа да қосымша намаздар тұрарлы біле бермеуі мүмкін. Өзім де «Қажет намазы» жайында естігенім. Ендігі әңгіме бағытын «Қажет намазы» төңірегінде өрбітсек. Қажет намазы деген не? Оның шариғаттағы үкімі қандай?

—Қажет намазы деп — өзінің де аты айтып тұрғандай, бір нәрсені қажет етіп тұрғанда, бір нәрсеге мұқтаж болып тұрғанда намаз оқып, Алладан тілеген нәрсесіне қол жеткізуді сұрау. Мұның үкімі ғалымдардың бір ауыздан айтуы бойынша — мұстахаб, рұқсат етілген амал. Қажет намазын оқудың рұқсат екендігі хадисші Имам

Тирмизидің хадистер жинағында келтірілген мына риуаятқа сүйенеді: «Әлдекімнің Алладан немесе адамдардан сұрайтын қандай да бір қажеттілігі болып жатса, (алдымен) жақсылап дөрет алсын. Содан кейін екі рәкәт намаз оқысын...»

Қажет намазы не мақсатта оқылады?

—Хадисте «Алладан немесе адамдардан сұрайтын қандай да бір қажеттілігі болып жатса» делінген. Осыған қарағанда, қажет намазы - қалап жүрген халал нәрселеріне қол жеткізу мақсатында оқылатын намаз. Мысалы, қайғы-мұңнан арылу, емтиханды ойдағыдай тапсырып, оқуға түсіп кету, үйлену, тұрмыс құру, немесе ауру сырқауынан айығып кету, сауда-саттығына береке сұрау деген сияқты мұқтаж болған дүниелерін намаз оқып Алладан тілеуіне болады. Нәпсіні тізгіндеуді, күнәлі істерге бармауды, тақуалығын арттыруды да тілесе артық етпейді. Алла тағала Құран Керімде: «Ей мұминдер! Сабыр мен намаз арқылы Алладан жәрдем тілендер. Шынында Алла сабырлылармен бірге!», — дейді. Осы аятта да бір қажеттілік туғанда намаз оқу арқылы Алладан тілеуімізді айтып отыр.

Қажет намазы қанша рәкәт?

СЕНИМ ТЕЛЕФОНДАРЫ

***

ТЕЛЕФОНЫ ДОВЕРИЯ

“Приозерск қалалық мәслихатының аппараты” мемлекеттік мекемесі сенім телефоны 5-49-16
 Мәслихат хатшысы азаматтарды жеке мәселелері бойынша күн сайын, демалыс күндерінен басқа, сағат 17.00 ден 18.00 ге дейін қабылдайды.

Телефон доверия ГУ “Аппарат Приозерского городского маслихата” 5-49-16
 Секретарь городского маслихата принимает граждан по личным вопросам ежедневно с 17.00 по 18.00 часов, кроме выходных ***

“Приозерск қаласы әкім аппараты” ММ сенім телефоны 5-41-97
 Азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты: Қала әкімі - әр аптаның дүйсенбі күні сағат 17.00 ден бастап
 Әкім орынбасары (коммуналдық сала) - әр аптаның сейсенбі күні сағат 17.00 ден бастап
 Әкім орынбасары (әлеуметтік сала) - әр аптаның сәрсенбі күні сағат 17.00 ден бастап

Телефон доверия ГУ “Аппарат Акима города Приозерск” 5-41-97
 График приема граждан: Аким города - еженедельно по понедельникам с 17.00 часов
 Заместитель Акима (коммунальная сфера) - еженедельно по вторникам с 17.00 часов
 Заместитель Акима (социальная сфера) - еженедельно по средам с 17.00 часов. ***

«Приозерск қаласының ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесінің сенім телефонының нөмірі: (871039)5-32-45
 Бөлім басшысының азаматтарды қабылдау кестесі - Әр аптаның дүйсенбі-бейсенбісі сағат 16.00 ден бастап 18.00 дейін

Телефон доверия ГУ «Отдел ветеринарии города Приозерск», (871039)5- 32-45
 График приема граждан руководителем отдела – Еженедельно понедельник- четверг с 16.00 до 18.00 часов. ***

«Приозерск қаласының ішкі саясат, мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесінің сенім телефоны 5-30-82
 Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты - сейсенбі, бейсенбі күндері сағат 17.00 ден 18.00 ге дейін

Телефон доверия ГУ «Отдел внутренней политики, культуры и развития языков города Приозерск» 5-30-82
 График приема граждан по личным вопросам руководителя отдела – по вторникам и четвергам с 17.00 до 18.00 часов ***

Телефон доверия ГУ «Отдел коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск» 5-28-57
 Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты - күн сайын сағат 17.00 ден 18.00 ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел жилищно - коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции города Приозерск» 5-28-57
 График приема граждан руководителем отдела ежедневно с 17.00 до 18.00 часов. ***

«Приозерск қаласының жер қатынастары, сәулет және қала құрылысы бөлімі» ММ сенім телефоны: 5-32-48

Телефон доверия ГУ «Отдел земельных отношений, архитектуры и градостроительства города Приозерск»: 5-32-48
 ***

«Приозерск қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің сенім телефоны 5-21-08
 Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты: дүйсенбі, сәрсенбі сағат 17.00ден 18.00-ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел занятости и социальных программ города Приозерск» 5-21-08.
 График приема граждан по личным вопросам руководителя отдела: понедельник, среда, с 17.00 часов до 18.00 часов ***

“Приозерск қаласының білім бөлімі” ММ сенім телефоны: 5-41-90
 Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты сәйсенбі күні: 16.00 ден 18.00-ге дейін

Телефон доверия ГУ “Отдел образования города Приозерск” 5-41-90
 График приема граждан руководителем отдела вторник: с 16.00 до 18.00 часов ***

«Приозерск қаласының кәсіпкерлік және ауыл шаруашылығы бөлімі» ММ сенім телефоны 5-32-99
 Бөлім басшысының азаматтарды қабылдау кестесі - сәрсенбі сағат 17.00ден 18.00ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел предпринимательства и сельского хозяйства города Приозерск» 5-32-99
 График приема граждан руководителем отдела - среда с 17.00 до 18.00 часов ***

«Приозерск қаласының құрылыс бөлімі» ММ сенім телефоны 5-20-17, 5-32-18.

Бөлімнің басшысының азаматтарды қабылдау кестесі –дүйсенбі – жұма сағат 16.00 ден 18.00 ге дейін.

Телефон доверия ГУ «Отдел строительства города Приозерск» 5-20-17, 53218.
 График приема граждан руководителем отдела - понедельник – пятница с 16.00 до 18.00 часов ***

«Приозерск қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі» ММ –нің сенім телефоны 5-29-62.
 Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты: сәрсенбі күні: 17.00 ден және жұма күні: 18.00 ден бастап

Телефон доверия ГУ «Отдела физической культуры и спорта города Приозерск» 5-29-62.
 Личный прием граждан руководителем отдела: среда с 17.00, Пятница с 18.00 час. ***

«Приозерск қалалық тұтынушылардың құқықтарын қорғау басқармасы» ММ сенім телефоны 5-41-13

Телефон доверия РГУ «Приозерское городское управление по защите прав потребителей» 5-41-13
 ***

“Приозерск қаласының экономика және қаржы бөлімі” РММ сенім телефоны 5-32-19, 5-24-87
 Бөлім басшысының азаматтарды жеке сұрақтарымен қабылдау уақыты - күн сайын сағат 17.00 ден бастап.

Телефон доверия ГУ “Отдел экономики и финансов города Приозерск” 5-32-19, 5-24-87
 График приема граждан руководителем отдела - ежедневно с 17.00 часов.

ТУБЕРКУЛЕЗ У ЖИВОТНЫХ

Туберкулез – Tuberculosis – хроническая инфекционная болезнь, характеризующаяся образованием типичных узелков-туберкулов.

Возбудитель – *Mycobacterium tuberculosis* – относится к отряду Actinomycetes, семейству Mycobacteriaceae, роду Mycobacterium. Неподвижная, тонкая прямая или слегка изогнутая палочка с несколько закругленными краями, длиной 4-5 мкм, полиморфная, не имеет капсулы и спор не образует, аэробная, кислотоустойчивая, окрашивается по Цилю-Нельсену. В мазках располагаются одиночно или группами.

Лучшие дезинфицирующие вещества: 3% раствор формальдегида (экспозиция 1 ч), взвесь хлорной извести, содержащая 5% активного хлора, 10-% раствор однохлористого йода, 20-% взвесь свежесжженной извести (трехкратная побелка с интервалом 1 ч).

Основные эпизоотические данные:

Источниками возбудителя инфекции служат больные туберкулезом животные, из организма которых возбудитель выделяется с молоком, фекалиями, истечениями из носа, иногда со спермой. Из 55 видов млекопитающих наиболее восприимчив к туберкулезу крупный рогатый скот.

Факторы передачи возбудителя заболевания: корма, вода, пастбища, загрязненные выделениями больных животных.

Течение и симптомы

При естественном заражении инкубационный период продолжается 2-6 недель. Болезнь протекает в основном хронически и бессимптомно. Симптомы при туберкулезе разнообразны и зависят от поражения того или другого органа больных животных, поэтому болезнь выявляют в основном аллергическим или серологическим исследованием. Туберкулезные поражения обнаруживают послеубойном осматре животных.

Различают легочную и кишечную формы. Встречаются: поражение вымени, серьезные покровов (жемчужница), генитальная генерализованная формы. У крупного рогатого скота чаще всего поражаются легкие. При их сильном поражении вначале наблюдают незначительное повышение температуры, появляется редкий, но сильный кашель. С развитием процесса он становится слабым, беззвучным и болезненным. Отделяемая бронхиальная слизь проглатывается или выделяется через нос и только при сильном кашле выработывается наружу. Дыхание поверхностное, затрудненное, отмечается одышка, снижение аппетита, упитанности и продуктивности. При аускультации легких прослушиваются хрипы, при перкуссии – участки притупления.

Патологоанатомические изменения

Характерным для туберкулеза является наличие в различных органах и тканях специфических узелков (туберкул) или бугорков,

представляющих собой инфекционную гранулему с типичным для нее строением. Туберкулезные очаги обычно окружены соединительнотканной капсулой, содержимое их напоминает сухую, крошковатую, творожистую массу (казеозный некроз). При длительном течении узелки могут обызвествляться.

Чаще всего поражения обнаруживают в легких и лимфатических узлах грудной полости.

В пораженных легких различают первичный очаг, при генерализации – милярный, мелко- и крупноузловый туберкулез; при хроническом течении – ацинозно-нодозные, лобулярные и лобарные бронхопневмонии.

Постановка дифференциального диагноза

Диагноз ставят на основании анализа эпизоотических данных, клинических признаков и результатов аллергического, патологического, гистологического, бактериологического и биологического исследований.

Клинические симптомы, особенно в начале болезни, недостаточно характерны. Выявление животных с признаками сильного кашля при удовлетворительном кормлении с пониженной упитанностью, увеличенными подкожными лимфатическими узлами, поражением вымени дают основание подозревать туберкулез.

Основные профилактические мероприятия

Диагноз на туберкулез считают установлен-

Осторожно, инфекционная болезнь !

ным, а хозяйство объявляют неблагополучным при подтверждении прижизненного диагноза, результатом патологоанатомического вскрытия, а при отсутствии изменений в органах или лимфатических узлах - по результатам бактериологического, гистологического и биологического исследований.

В благополучных хозяйствах все мероприятия направлены на недопущение заноса возбудителя инфекции. С этой целью запрещают ввоз животных, приобретение кормов, в том числе молока и обрат, из хозяйств, неблагополучных по туберкулезу. Не допускают к обслуживанию животных лиц, больных туберкулезом, и совместное содержание на одной территории с крупным рогатым скотом птицы. В племенных хозяйствах исключают использование торфа как подстилочного материала. В плане противозооцических мероприятий предусматривают поголовные диагностические исследования на туберкулез животных начиная с 2-месячного возраста.

В случае возникновения туберкулеза хозяйство (отделение, ферму) объявляют неблагополучным и накладывают ограничения, предусмотренные действующей инструкцией, а также составляют календарный план мероприятий по ликвидации инфекции.

Ж.Н. Касымбаева, С.Т.Рымбекова, Отдел ветеринарии города Приозерск

молинской областях. Погибла треть Бетпақдалинской популяции - более 150 тысяч сайгаков. При том, что общее количество особей этого вида животных в Казахстане до массовой падежа варьировалось в пределах 280-300 тысяч голов.

В 2014 году численность сайгаков в Казахстане составляла 256,7 тыс. особей.

источник:www.zakon.kz

НОВАЯ ВЕРСИЯ УЧЕНЫХ О МАССОВОЙ ГИБЕЛИ САЙГАКОВ В КАЗАХСТАНЕ

Таинственная массовая гибель около 200 тысяч сайгаков Бетпақдалинской популяции в Казахстане в прошлом году могла быть вызвана изменением климата. Такое мнение выразили ученые, передает МИА Казинформ со ссылкой на Maltatoday.com.

В преддверии сезона охота в этом году ученые говорят, что токсины могут быть причиной внезапной смерти. Этот токсин вырабатывается безвредной бактерией, которая обитает в дыхательных путях сайги.

По их словам, необычная погода - исключительно холодная зима, за которой следует очень влажная весна - может привести к выработке бактерии пастереллы (*Pasteurella*) токсинов, которые могут вызвать фатальное внутреннее кровоизлияние в органах животных. Такие быстрые колебания температуры, по мнению ученых, вызваны изменением климата

"Возможно, все дело в климате, - сказал Королевского ветеринарного колледжа в Лондоне профессор Ричард Кок в интервью Аль-Джазире.

– Такое заболевание возникает у домашних

животных во время шторма или внезапного падения температуры.

По словам исследователей, самки сайгаков и их детеныши пострадали сильнее всего. В течение нескольких часов с такими симптомами, как диарея и пена изо рта, животные погибали.

Ранее сообщалось о том, что ученые пытаются выяснить, каким образом заражение пастереллезом могло дойти до таких угрожающих размеров.

По словам Ричарда Кока, в Казахстане нет возможных способов для практической профилактики геморрагической септицемии (пастереллеза) у сайгаков и наблюдения за больными животными, а также отсутствует механизм вакцинации.

Напомним, массовая гибель сайгаков произошла в Казахстане в середине мая 2015 года. Мор сайги начался 12 мая на территории Костанайской области, затем продолжился в Актынобской и Ак-

На правах рекламы

ЛУЧШЕ ДЛЯ ЗДОРОВЬЯ НЕТ! ПРЕДЛАГАЕМ «ҚАСИЕТ+»

В наш век высоких технологий и сверхскоростного образа жизни, нам с вами не хватает эликсира для нашего здоровья: конечно натурального средства, который мы могли бы применять во всяких ситуациях! И потому сегодня, мы предлагаем вашему вниманию информацию о крем-бальзаме "Қасиет+".

течение двух недель.

При головных болях точечный массаж висков и затылка, точек под бровями.

При стенокардии сердечной аритмии, ухудшение памяти - крем величиной со спичечной головку кладут под язык и нужно сделать точечный массаж (виски, точки под коленными суставами, кисти рук, шея), желательнее делать аппликации на ночь.

При болях в почках втирается крем в поясницу и кладется со спичечную головку под язык.

При болезненных месячных крем втирается в пояснично-крестцовую область и низ живота. При мастопатии наносится на молочную железу без массажа. Курс 30-40 дней.

При варикозном расширении вен, без массажа в направлении от стопы вверх легкими движениями наносится в 1 см от вены.

При простудах втирать крем в биологически активные зоны (надбровные дуги, точка «третьего глаза», точки вокруг носа и гайморовых пазух, подбородочная ямка, мечевидный отросток, икроножные мышцы, пятки и стопы). После операции наносить на шрам, быстро заживляет и шрам становится эластичным.

При зубной боли крем положить на марлевую повязку и приложить к десне. В течение 10 дней используется для массажа, а в 10 дневных перерывах между курсами массажа крем аппликационно наносится на массируемые поверхности.

Рекомендуется для массажа при радикулитах, артрозах, ревматизме, полиартритах, мышечных болях, травмах. Уплотнение на ягодицах, в результате лечения инъекциями, рекомендуется аппликация в течение 10 дней.

Рекомендуется при трофических язвах, хронических трещинах кожных покровов, мозолях, псориазе, нейродермите, экземе, ожогах, грибковых поражениях кожи и ногтей. Способ применения: в виде аппликации на поврежденные участки кожи через 2-3 часа остатки крема смывают теплой водой. На курс 14-16 процедур. Для профилактики рецидивов проводят 2-3 процедуры в неделю.

При тромбозах применяется наружно по ходу пораженных сосудов, затем проводится тугое бинтование. Курс 2-3 недели.

Сегодня врачи-практики успешно используют крем-бальзам "Қасиет+" в комплексных профилактических, оздоровительных и лечебных мероприятиях. Многочисленные положительные и искренние отзывы людей, получивших оздоровление - наилучшая реклама отечественной продукции! Испытайте на себе удивительные свойства крем-бальзама "Қасиет+" и расскажите о своем опыте друзьям и знакомым!

Справочно: Продукция сертифицирована.

За консультациями по применению и по вопросам приобретения продукции ТОО "Асем Казахстан ЛТД" обращайтесь в г.Приозерске в супер-маркет "777" или по телефону: 8775-20-79-777.

ПАМЯТКА ПО ДЕЙСТВИЯМ НАСЕЛЕНИЯ ПРИ ПОЛУЧЕНИИ ИНФОРМАЦИИ ОБ ЭВАКУАЦИИ

Если информация о начале эвакуации застала Вас дома:

- 1)оденьтесь по погоде, возьмите документы, деньги, ценности;
- 2)отключите электричество, газ, воду, погасите в печи (камине) огонь;
- 3)окажите помощь в эвакуации пожилым и тяжелобольным людям;
- 4)закройте входную дверь на замок;
- 5)отойдите от здания и выполняйте команды эвакуатора, возвращайтесь в покинутое помещение только после разрешения ответственных лиц.

Если информация об эвакуации застала Вас на рабочем месте:

- 1)без спешки и паники уберите рабочие документы в сейф или закрывающийся на ключ ящик стола;
- 2)возьмите с собой личные вещи, документы, ценности;
- 3)выключите оргтехнику, электроприборы, свет;
- 4)закройте дверь на ключ и двигайтесь маршрутами, обозначенными в схемах эвакуации;
- 5)отойдите от здания и выполняйте команды руководителя эвакуацией.

ОВП,КиРЯ г.Приозерск

ПАМЯТКА НАСЕЛЕНИЮ ПРИ ОБНАРУЖЕНИИ ПОДОЗРИТЕЛЬНЫХ ЛИЦ

Признаки, свидетельствующие о планировании или подготовке акта терроризма:

- неоднократное появление подозрительных лиц в окружении здания, где вы работаете (часто посещаете), или во дворе дома, проведение фото и видеосъемки, а также записей в блокнот;
- попытки избежать встречи с сотрудниками правоохранительных органов и уклониться от камер видеонаблюдения (опустил голову, отвернулся, прикрыл лицо);
- проникновение в подвалы и на чердаки зданий лиц, которые не имеют отношения к их техническому обслуживанию;
- необоснованное вступление незнакомцев в контакт с охранниками и обслуживающим персоналом административных и жилых зданий, выведывание у них сведений о режиме работы, мерах по обеспечению безопасности и т.д.;

-поиск посторонними лицами людей, готовых за солидное вознаграждение выполнить малозначимую работу (передача пакета, свертка, посылки).

В случае обнаружения подозрительных лиц необходимо выполнить следующие действия:

- Не принимать самостоятельных попыток к задержанию;
- Незамедлительно сообщить о них в правоохранительные органы;
- Не привлекая внимания, зафиксировать количество лиц, точные приметы внешности, одежды и имеющихся при них предметов, марки и номера используемых автомобилей, направление движения.

ОВП,КиРЯ г.Приозерск

ЖЕРСЕРІКТІК ТЕЛЕВИЗИЯ

АКЦИЯ!

«ТОЛЫҚ» ТОПТАМАСЫНА ҚОСЫЛ ДА, АВТОКӨЛІК ҰТЫП АЛ!

01.01. - 30.06

Толығырақ: www.otautv.kz

☎ 193, +7 (7212) 41 34 14

СПУТНИКОВОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ

АКЦИЯ!

ПОДКЛЮЧАЙСЯ К ПАКЕТУ «ПОЛНЫЙ» И ВЫИГРАЙ АВТОМОБИЛЬ!

01.01. - 30.06

Подробнее: www.otautv.kz

☎ 193, +7 (7212) 41 34 14

ХАБАРЛАНДЫРУ

ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПАРИКМАХЕРСКАЯ «МИЛОЛИКА»

Предлагает услуги по мужской и женской стрижкам, укладке, по маникюру, наращиванию ногтей и педикюру.

Ждем Вас по адресу:
ул. Космонавтов, 5-107,
телефон: 5-50-81

Время работы:
с 10.00 час. до 19.00 час.
Выходной - Понедельник

На маникюр и педикюр запись по телефону: 8-771-699-32-89

Парикмахерская Милолика

Ваша красота -
Наша работа!

**СТРИЖКИ - УКЛАДКИ
МАНИКЮР (АКРИЛ, ГЕЛЬ)
ПЕДИКЮР**

Собственник: ИП Бухарбаева А.А.
Газета «Приозерский вестник» зарегистрирована в Министерстве связи и информации Республики Казахстан
Свидетельство о постановке на учет СМН № 15037-Г от 26.12.2014г.
Адрес редакции: 101100 г. Приозерск, ул. Космонавтов, 5-107.
Справки по тел. +7-705-981-86-79 (Гл. редактор), +7-702-604-02-60 (тех. редактор)
E-mail: prz_westnik@mail.ru Веб-сайт: www.prio-vestnik.kz
Газета отпечатана в ТОО «Арко» г. Караганда, ул. Сатпаева 15.
Заказ № 21/457 Тираж: 500 экз., объем-2п.л., формат - А2, 8 стр.

Главный редактор: Кенжебеков Б.А.
Технический редактор: Струментов А.В.
Для подачи частных объявлений и рекламы обращаться по тел: +7-707-204-02-60
Корреспонденция принимается на электронный адрес: prz_westnik@mail.ru

Газета распространяется в местах продажи газет и журналов (киоски печати, магазины, рынки), в редакции и частными распространителями в г.Приозерске и г.Караганде, а также по подписке во всех городах и районах области.
Подписной индекс - 65041

Письма, рукописи, фотографии и рисунки не рецензируются и не возвращаются. Ответственность за точность приведенных фактов, статистических данных, собственных имен, географических названий и других данных несут авторы публикаций. Редакция не несет ответственности за содержание рекламных объявлений. Мнение авторов может не совпадать с мнением редакции. Перепечатка материалов без согласия редакции запрещена.